

**Pustni
karneval
se bo
letos,
ko pišemo
leto 2001,
začel
ob 14.01**

Foto AP

**Pogovor:
Brane
Ambrožič**

Foto AP

**Medvedi ponovno v
prvem planu.
Zimskega spanja
bo kmalu konec,
pa tudi osnutek
strategije
upravljanja z
medvedi je
pripravljen.**

Foto AP

**GLASILO OBČINE RIBNICA
23. FEBRUAR 2001, letnik V**

R E Š E T O

OBVEZNI
IZVOD

št. 2

Pustno društvo Goriča vas

1310 Ribnica ; tel.: 01 83 63 530

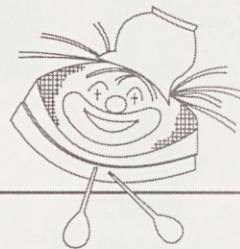

Foto J. Pogorelec

Da pustni karneval v Ribnici bo, je bilo dokončno odločeno šele na občnem zboru, ki ga je Pustno društvo Goriča vas priredilo 3. februarja in se tako v gostišču Pugelj srečalo tudi s predstavniki pustnih skupin iz vse Slovenije. Res je tudi, da je bila tik pred srečanjem priprava karnevala vprašljiva, je dejal predsednik društva Cveto Marinšek, saj ni bilo jasno, ali bo možno pokriti vse stroške, ki bodo z organizacijo največjega pustnega etnografskega srečanja nastali. Tokrat bo to srečanje v Ribnici že šestič, vse ostalo pa piše v programu. Generalni pokrovitelj bo ponovno ribniška Občina, kar jo zavezuje tudi k sofinanciranju prireditve, na kateri naj bi se zbralo še več skupin kot lani. Predstavniki skupin, ki so se zbrali na sobotnem občnem zboru, so povedali, da se letos ponovno obeta zelo barvit karneval. Med redkimi, ki so že odkrili, kakšni se bodo javnosti pokazali, so bili predstavniki skupine iz Ilirske Bistrice, ki bodo v Ribnici tokrat prvič. Obujali bodo »dobre stare čase«, kot je povedal vodja skupine, saj se bodo spomnili Tita, Jovanke, pionirjev in se vsi skupaj spravili v blindirano zastavo 101. Sprevod bo krenil z Marofa in se nato usmeril na trg, kjer se bodo pred časno tribuno predstavili vsi nastopajoči.

Kaj da je na fotografiji?

Še pomnite, tovariši, bi jo lahko naslovili, saj je stara natanko 30 let! Pustne sprevede, ki so v »norih dneh« na ulicah Dolenje vasi vkup zbrali do 200 ljudi, je okrog sedem let pripravljala "Sončna uprava" z Janezom Pogorelcem na čelu. Na pustni torek so v globoki žalosti pokopavali Naceta, ki je tri dni ležal v gostilni. Zaradi domislic, ki jih je bilo moč najti v pustnem sprevodu, pa so imeli celo težave s takratno politično oblastjo! »Tako lušno je bilo,« pravi Pogorelec, s samoprисpevki pa so uspeli zbrati celo toliko denarja, da so skupaj odhajali na izlete in priredili novoletno zabavo.

PROGRAM KARNEVALA - PUST V RIBNICI 2001 6. SREČANJE ETNOGRAFSKIH MASK IZ SLOVENIJE IN TUJINE RIBNICA, 24. FEBRUAR 2001

SOBOTA, 24. 2. - RIBNICA

- od 9.01 - 14.01

Ulični radio "Pustne frekvence" bo oddajal preko uličnega ozvočenja, ki bo pokrivalo osrednji Škrabčev trg, Kolodvorsko, Urbanovo, Ljubljansko ulico in Gorenjsko cesto. Ob prijetni glasbi bomo objavljali obvestila naših sponzorjev, preleteli dogajanja prejšnja leta in se pripravljali na veliki karneval.

- ob 14.01 - po ribniških ulicah

KARNEVAL »6. SREČANJE ETNOGRAFSKIH MASK IZ SLOVENIJE IN TUJINE«

Sodelovalo bo rekordno število mask in skupin. Pričakujemo več kot 35 skupin, z več kot 1000 maskami iz vseh slovenskih pokrajin in Hrvaške. Obeta se največji karneval v Sloveniji, ki bo s tujimi gosti zanimiv tudi preko meja.

- ob 20.01 - dvorana ŠC Ribnica

PUSTNA ZABAVALA

Izbor najlepše, najbolj domiselne maske.
(Pri izboru bodo sodelovale vse maske, ki se bodo udeležile zabave in se pred samim začetkom prijavile komisiji.)

ZABAVAL VAS BO ANSAMBEL MLADE FRAJLE

TOREK, 27. 2. - RIBNICA

- OB 16.01 - Škrabčev trg

Sodba in sežig čarovnice (ni naključje, da se bo to zgodilo prav v Ribnici). Pridite in se prepričajte!

**Prid' te vsi, saj p' r taki stvari
ne smaj n' hče man' kat!**

**Ribničani so vestni
davkoplačevalci.
73% zavezancev je že
plačalo nadomestilo
za uporabo
stavnega zemljišča.**

Z odzivom prebivalcev je zadovoljen tudi župan (le kako ne bi bil), saj je bila odmera za novo davčno obveznost, ki jo je po njegovih besedah "Ribnica bila prisiljena uvesti v letu 2000 kot ena zadnjih občin," razposlana šele v novembru. Do konca decembra je večina lastnikov premoženja že vplačala 15 milijonov tolarjev. To pomeni, da je davčno obvezo, ki so jo nekateri poprej že plačevali kot prispevek za mestno zemljišče, izpolnilo kar 73% vseh zavezancev, je dejal župan. Zbrana sredstva se, tako zatrjuje, zbirajo kot posebna proračunska postavka in bodo vložena predvsem v investicije.

**NA SLOVENSKEM
NEBU SVETI MALO
RIBNIŠKIH ZVEZD**

Tako kot Slovenci mnogokrat uspevajo v svetu, tako se godi tudi tistim, ki so Ribničani ali pa bivajo tod okoli. Pravzaprav so skoraj vsi neka mešanica, če sodimo po imenih, ki so trenutno opazna v medijih. Edini, ki sodi v tipično ribniško rodovino, je »vrhunski poslovnež« (Nedelo, 4. feb.) Janez Škrabec iz Hrovače. Minister Franci But iz Nemške vasi, ki so ga trenutno vsi časopisi polni, je Štajerjec; naša Fata iz Struške ulice in s TV ekranov ima po atovi strani temperamentno kri v sebi; Marko Modrej, ki se je iz »popolnega anonimneža povzpел v višave blažene deseterice« (Vikend Magazin, 9. feb.) in stoji na sedmem mestu med najboljšimi radijskimi moderatorji, pa je Korošec. Iz tega sledi? Da Ribničani nekako niso rojeni za zvezde. Da se bolje sliši: njihov čas še ni prišel.

V SREDIŠČU najdete na straneh 4 in 5

Osnutek strategije upravljanja z medvedi pripravljen

Gradnja športne dvorane na spolzkih tleh

POGOVOR 8

Brane Ambrožič, predsednik NS Inles, d.d.
INLES, D.D. NAJ BI BIL V BLIŽNJI
PRIHODNOSTI PRODAN SVOJEMU
STRATEŠKEMU PARTNERJU

FEBRUAR JE BIL MESEC KULTURE

Prešernov dan v rokah prešernih mladih 7
Slepi so prebirali prve zapise slovenskega
jezika 8

Literati, prijavite se na razpis! 11

AKTUALNO

Premoženje med ribniško in sodaško občino razdelili komaj tri dni pred iztekom roka 11

Po štirih mesecih v ribniškem vrtcu ponovno višje cene 28

(Komentira Andreja Hojč)

ZABAVNE STRANI s pustnim kvizom na straneh 19 in 20

PODJETNIŠTVO

Na Ribniškem sedaj tudi kadrovska agencija 21

ODMEEVI 22

Ribniška javna pornografija
(Pre) glasni ribniški zvonovi
Kdo bo nadzoroval nadzornike

BRALCI PIŠEJO 23

Antipropaganda za dolenjevaško cisterno

OD VASI DO VASI 24

Samo tako naprej, naši vrli lončarji!
Buče dolginke

ŠPORTNI UTRINKI 30

Na mednarodnem plavalnem tekmovanju
uspešni tudi mladi Ribničani

Medvedi na srednjem območju, kamor sodimo tudi mi, se bodo lahko gibal na 384.000 ha, prebivalcem pa je določeno 42 ha.

VANDRANJE PO SVETU 25

Življenje na jugu Afrike
(Piše Jože Andolšek)

Pingvini na skrajnem jugu v False Bay, blizu rta Dobre nade
Foto J. Andolšek

OBVESTILO O PODALJŠANJU ROKA

prijave na javni razpis za sofinanciranje programov športa v Občini Ribnica za leto 2001

Vse zainteresirane izvajalce športnih programov obveščamo, da podaljšujemo rok za prijavo na razpis do 28.2.2001.

Občina Ribnica

Občinsko glasilo REŠETO izdaja

Občina Ribnica.

Uredniški odbor:

Alenka Pahulje - odgovorna urednica

Metka Tramte - članica

Lektorica: Tanja Debeljak

Trženje oglasnega prostora:

Marko Modrej, GSM: 041-536-889

Tisk in prelom strani:

KVM Grafika, Ribnica.

Naklada: 3.100 izvodov

Naslov:

Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica

Tel.: 8369 765/8372 023

E-pošta: reseto@ribnica.si

FAKS: 8361 091, 8369 765

Izid naslednje številke:

26. marec 2001

Rok za oddajo gradiva za naslednjo

številko: 9. marec 2001

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8%. V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridržujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridržujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrata v našem glasilu.

**Članki v časopisu niso uradno mnenje
Občine Ribnica.**

Prvič javno predstavljen osnutek strategije o upravljanju z medvedi

»ZAKAJ NI UGOTOVLJENO, KOLIKO MEDVEDOV LAHKO BIVA NA DOLOČENEM PROSTORU, DA BI BILO SOBIVANJE ČLOVEKA Z NJIMI ŠE ZNOSNO?«

Najboljša zaščita drobnice naj bi bila električni pastir. Skrčiti bo treba število mrhovišč in redno odvažati odpadke. Na 42.000 hektarjih površine, kjer je poseljenost ljudi najgostejša, naj bi veljali strožji zaščitni ukrepi za prebivalce

Tam, kjer osnutek strategije upravljanja z medvedi predvideva osrednje področje, po katerem se bo ta zver lahko sorazmerno nemoteno gibala, je bila strategija tudi predstavljena v Ribnici. Tako je želel ribniški župan, saj je bilo na našem področju največ konfliktnih srečanj s to živaljo. Zdaj, ko zima mineva, bodo medvedje zopet prišli na plano, torej je potencialna nevarnost ponovno tu. Minister Franci But je na valentinovo v sejo sobo ribniške občine pripeljal sodelavce projekta in državna sekretarja z ministrstev za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter okolja in prostor, da bi zainteresiranim interesnim skupinam in županom bližnjih občin pojasnili, kako se namerava država opredeliti do reševanja problemov sobivanja človeka z medvedi.

Dokument, ki sta ga med seboj že uskladili omenjeni ministrstvi, je šele osnutek, kar pomeni, da naj bi o njem razpravljala še širna Slovenija ter dodala pripombe. Minister But je prepričan, da je strategija dobra, vsekakor pa boljše izhodišče za strokovno in operativno uravnavanje odstrela kot poprej, ko je bila zadeva stihijsko urejena. Jože Sterle, državni sekretar za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, je sprejemanje strategije upravičil z že znanimi dejstvi: da je v zadnjem letu poraslo število incidentov, da se je prekomerno razširila medvedja populacija, porasla reja drobnice ter so v bližini naselij nastala nova odlagališča odpadkov ter krmišč. Na našem območju je, mimogrede, največ mrhovišč med 87, kolikor

jih je trenutno popisanih po celi deželi.

Cilj strategije naj bi bil v zmanjšanju teh konfliktov na neko »znosno mejo«, ki bi še omogočila človeku sobivati z medvedom, hkrati pa se je treba držati tudi nekih humanih ter mednarodnih in domačih norm, ki nas zavzujejo k ohranjanju medveda kot biološke vrste.

Predvsem pa je pri razumevanju strategije treba upoštevati, da so snovalci z Zavoda za gozdove in Uprave RS za varstvo narave Slovenijo razdelili na štiri območja. Naše je v osrednjem, in tu bo režim zaradi omogočanja sožitja ljudi z medvedi veliko strožji kot na primer v robnem, prehodnem ali celo v območju izjemne prisotnosti medveda.

Pri nas je bila, ta sicer izjemna živalska vrsta, od nekdaj strnjeno naseljena, osrednje območje pa zajema Kočevsko, Notranjsko s Krmsko-mokrškim pogorjem, del Dolenjske in Bele krajine, Nanos, Hrušico, Trnovski gozd in del Idrijskega hribovja. V osnutku ni nikjer navedeno ribniško področje, čeprav smo tu imeli največ težav z medvedi in z glasnimi protesti povzročili nastanek strategije. Poleg tega je, sodeč po zemljevidu, ravno Ribniško tisto, ki je opredeljeno tudi kot »predel gostejše poseljenosti ljudi«. Medvedi naj bi se zato od tod še posebej »odganjali«, ne glede na primernost brlogov. Ukrepe za odganjanje, odlov ali odstrel v teh predelih naj bi izvajala pooblaščenca intervencijska ekipa, strokovno usposobljene in pooblaščen organizacije, v urbanih naseljih pa celo policija. Marko Jono-

zovič z Zavoda za gozdove Slovenija, ki je osnutek strategije predstavil, je tudi koordinatorske skupine. Lani je poskušala ujeti nekaj medvedov, a neuspešno, zato bo letos nakupila dodatno opremo. Večinoma je tako ta intervencijska skupina lani le mirila ogrožene prebivalce, v njeno učinkovitost pa je podvomil tudi sodeški župan Andrej Pogorelec. Kaj bo namreč storila z medvedi, ki so stalno naseljeni le 500 metrov do enega kilometra stran od človeških bivališč? Trenutno se v takih primerih lahko pokliče le center za obveščanje, ki naj bi o neposrednih težavah z medvedi takoj obvestil omenjeno skupino.

Sicer pa naj bi se na osrednjem območju na 384.000 hektarjih sprehajal medved, 42.000 ha pa je strogo namenjenih človeku. To pomeni, da v njih ni krmišč za medvede! Ne glede na to, kako šokanten je pogled na zemljevid, kjer je medvedu namenjen večinski prostor, je postavljena meja razumljiva. En sama medvedka namreč za svoje gibanje potrebuje od 10- do 100 km², celo več. Gostota naseljenosti medveda na osrednjem območju naj bi bila v razponu od 0,5 do 1,5 medveda na tisoč hektarjev.

Stalno opazovanje gibanja medvedov na tem področju, katerih pravega števila na sestanku nihče izmed odgovornih ni vedel ali želel povedati, bo tisto, ki bo določalo, koliko medvedov letno bo odstreljenih ali odvzetih. Vsekakor bo delež manjši ali enak poprečnemu letnemu odvzemu zadnjih 5 let, po potrebi pa se bo lahko tudi povečal še za pet, izjemoma za 10 odstotkov (lani v Sloveniji odstreljenih 53 medvedov, zdaj pa je izdana še odločba za odstrel nadaljnjih 30), je povedal Jonozovič. Odvzeli se bodo le lažji, do 100 kg teški osebki. Izjemni odstrelji se bi izvajali, če bi medved neposredno ogrozil človeka - ga napadel, se dalj časa zadrževal v neposredni bližini njegovih bivališč ali ko bi isti medved napadal domače živali. Vzpostavila naj bi se mreža mrhovišč. Na površini od 6- do 10.000 hektarjev naj bi bilo le eno mrhovišče - ta krmišča bodo morala biti čim bolj oddaljena od naselij, vsaj dva kilometra.

Ukrepi varstva in sožitja medveda s človekom na osrednjem območju zajemajo ne samo odvzem in krmljenje medvedov, marveč se dotikajo tudi lokalnega prebivalstva, kmetijstva, gozdarstva, turizma in gradnje.

Prebivalstvo se bo večidel le izobraževalo o priporočenem ravnanju ob srečanjih z medvedom in se ga obveščalo o neposredni prisotnosti medveda, še vedno pa ni jasno, ali bo država tudi prevzela finančno breme dodatnih prevozov za otroke, ki bivajo ob »nevarnih poteh«.

Paša živine, zlasti drobnice, se na novo ne bi smela uvajati na osrednje območje. Država ne bo omejevala pašne drobnice, le pospeševala je ne bo, je pojasnil državni sekretar MKGP Sterle, ki tudi meni, »da je verjetnost, da vas medvedka napade v gozdu, enaka nič«.

Kljub vsemu je odgovorne z ministrstev na določene napačne zasnove opozoril kmet s Kočevskega in dejal, da problem tega področja ni v medvedih, ampak v zaraščanju. Zato je predlagal, da se iz osnutka odstrani vse omejitve, ki zadevajo kmetijstvo, kot je na primer zapiranje živine ponoči v ograjene prostore. Izkušnje tudi pričajo, da so živali zadosti zavarovane že z namestitvijo električnega pastirja, prav tako pa so medvedi večinoma živali

Marko Jonožovič pri predstavitvi osnutka strategije o upravljanju z medvedi

napadali le v ograjenih prostorih, je dodal. Prav tako si nima smisla delati utvar, da se bo medved ognil človeka, ker se je navadil, da je v njegovi bližini vedno tudi hrana. Omenjeni kmet je opomnil, da bi bila bolj kot strategija upravljanja medvedov dobrodošla strategija upravljanja z volkovi, ki povzročijo neprimerno več škode. Menda je slednja že v pripravi.

Glede pravil, ki naj bi veljala pri delu človeka v gozdu, velja izpostaviti navodilo, da se gozdarska dela v bližini brlogov po možnosti ne opravljajo od začetka decembra do konca aprila, ko naj bi medvedi spali. Čeprav je potrebno še enkrat opozoriti, da vsi medvedi ne spijo in da nimajo vsi brloga, marveč nekateri spijo na prostem!

Morda v tem kratkem pregledu osnutka strategije še napotilo turistom. Država jih namreč namerava usmeriti na določene poti in mesta, ki so za medveda najmanj moteča in primerno oddaljena od pomembnih delov življenjskega prostora za medveda. To bo težko izvedljivo.

Izkušnje domačinov bi temu napotku lahko kaj hitro oporekale. Navsezadnje, mi smo tisti, ki smo srečali dva medveda sredi sončnega in toplega februarjskega dne, ko sta prečkala asfaltno cesto med Andolom in Marolčami, le nekaj metrov stran od hiš. Turistom lahko potemtakem le toplo odsvetujemo kakršnokoli gibanje na celotnem osrednjem območju, kjer je ogroženost medveda največja. Na žalost to območje sovpada s področjem projekta Po poteh dediščine, je z obžalovanjem ugotovil dobropoljski župan Anton Jakopič in meni, da bo projekt zato težko zaživel. Zanimalo ga je tudi, kdo bo subvencioniral izpade dohodka iz kmetijstva, saj bo lastništvo v določenih predelih nižje ovrednoteno. Subvencije naj bi se, je dejal minister Franci But, zagotavljale iz državnega proračuna, zlasti iz sredstev kmetijsko-okoljskih programov.

Čisto za konec morda še besede našega župana, ki se čudi, kako je ravno na Ribniškem največ konfliktov z medvedi. »Na gozdnem robu nimamo več odlagališč, reja drobnice izrazito upada, - naj se raje določi število medvedov, ki še predstavljajo normalno obremenitev našega prostora! (op.: vsi župani so ta podatek močno pogrešali). Idejo o regijskem parku bodo prebivalci zavrnili, če naj bi tu zaradi njega postal Serengeti, s prevelikim številom divjadi in zveri!«

Tekst in foto Alenka Pahulje

Župane občin (z leve proti desni) Osilnice, Kočevja, Ribnice, Sodražice in Cerknice je najbolj zanimalo, koliko medvedov to področje sploh še prenese.

Predstavniki ministrstev za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter okolja in prostor so zagotovili, da bodo predloge pretehtali in po potrebi vnesli v osnutek dokumenta.

ČE NE BO DENARJA OD DRŽAVE, JE LETOŠNJA OBNOVA ŠPORTNE DVORANE NA SPOLZKIH TLEH

Naslednja redna seja ribniškega OS bo šele v začetku marca, tako da proračun za leto 2001 ne bo sprejet februarja, kot je župan napovedal, saj je računal, da bo državni proračun glede na napovedi obravnavan in sprejet v državnem zboru najkasneje do konca februarja. A usklajevanja so se zavlekla, "pa tudi sicer se očitno nikamor ne mudi, saj pozno sprejet državni proračun pomeni tudi zamik novih investicij in novih obveznosti," meni župan.

Tako naj bi država letošnji proračun sprejela šele do meseca maja, tak zamik pa napoveduje, da bo najverjetneje krepko spremenjena dinamika obnove športne dvorane.

Občina je zanj letoš nameravala porabiti 150 milijonov tolarjev, dodatnih 100 pa je pričakovala od države. Glede na to, da so težave pri sprejemanju državnega proračuna slovenska stalnica, se kaj lahko podobno tvegan položaj ponovi tudi drugo leto. V grobem to lahko pomeni, da je na sofinancerski delež države

težko računati, medtem ko bi Ribnica sama tako investicijo sila težko uresničila. Za letos je trenutno jasno le to, da ministrstva šele po sprejemu proračuna lahko izdajo ustrezne sklepe za sofinanciranje investicij. "In ker je investicija v športno dvorano v Ribnici za ministrstvo nova investicija, sklepa o sofinanciranju nimamo. Brez sklepa pa ni možno pridobiti planiranih sofinancerskih sredstev, niti začeti investicije, saj je že letošnji načrtovani poseg tako velik, da ga je skoraj nemogoče izvesti v manj kot 4-5 mesecih," je dodal župan.

Odločitev o tem, ali bo načrtovana obnova v tem letu možna ali ne, še ni jasna, tako da tudi odgovora na vprašanje, kam bi občina v tem primeru prerazporedila 150 milijonov tolarjev, župan ni dal.

AP

Ob slovenskem državnem prazniku

NAJ SE KULTURA PRIČNE!

Ivan Cankar je v Kurentu že leta 1909 zapisal, da so sicer bogatejši drugi jeziki, ali "slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja". In v tem jeziku je Jurij Souček, zato da ne bi obiskovalci tako žalostnega srca odhajali s prireditve, še Krjavlja presekali na pol...

Foto AP

Večer pred slovenskim kulturnim praznikom je na ribniškem odru zaživel v narodnem duhu, saj se je na njem odvijala gledališka priredba besedila Ivana Cankarja, imenovana Kurent. Slovenski narod je tako skozi monodramo orisal profesionalni igralec, sedaj že 72-letni Jurij Souček, in svoje delo pričakovano brezhibno opravil. Zanj je bil večer celo lepši, kot če bi ga preživel v Cankarjevem domu, središču kulturnega dogajanja tistega večera, in pozitivne vtise so z njim delili tudi obiskovalci. Nekateri pa so se vendarle čudili, ko so na povabilu za obisk osrednje ribniške prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku zagledali zapisano tudi ime slavnostnega govornika Maksa Ipavca. Nekatere so po prireditvi celo dodali, da jih je motilo, ker je v svojem nagovoru, ki ga je poimenoval "Prešeren in Slomšek ob 200-letnici rojstva", poudarjal vernost in nevernost velikega poeta. Vsi po vrsti pa so priznavali, da je bil Ipavčev nagovor kakovosten. Govornik je bil na županov predlog, saj se sam ne želi vsepovsod videvati v vlogi častnega govornika, ker se zaveda, da so drugi kdaj pa kdaj bolj poklicani k temu opravilu. Tisti, ki leto za letom ohranjajo željo, da večer preživijo na slavnostni prireditvi, tako lahko slišijo tudi drugačen pogled na dogajanje okrog Prešerna, ki nikoli ne bo docela raziskano.

Tako je Maks Ipavec v literaturi, s katero se je seznanil, našel tudi podlago za kritiko. "Čeprav so po vojni v naših šolah ponujali zgolj ateistično razlago Prešernovih poezij, pa se je vedno zataknilo tam, kjer je

Prešeren uporabljal svetopisemsko izrazoslovje," je dejal župnik.

Zato se je dotaknil njegove vernosti in krščanske vzgoje, ki jo je prejel že v Vrbi in dejal, da je bilo Prešernovo izročilo glede napisa na nagrobniku: "Kadar bom umrl, naj na spomenik napišejo: Tukaj počiva France Prešeren, nejeveren, a vendar veren." Pri Prešernu tudi nikoli nihče ni zapazil, da bi zasmehoval krščanstvo, je dejal župnik Ipavec, čeprav je napisal kakšno zbadljivo tudi na račun Antona Martina Slomška. Svetnik in poet sta se srečala trikrat in srečanja so bila ena izmed vzporednic, ki jih je Ipavec našel pri teh dveh duhovnih velikanih. Oba sta odrasla v kmečki, verni, moralno zdravi in narodno zavedni družini, je pripomnil, in starši obeh so želeli, da bi študirala teologijo.

Medtem ko je Prešeren uveljavil misel o slovenski samostojnosti, je škof Slomšek rešil SV Slovenijo, da je ni "odtrgala šapnemskega pohlepa". Obema pa je bila krščanska vera luč in slovenski jezik ključ do zveličane duše, je prepričan Maks Ipavec, tudi sam velik ljubitelj Prešernove poezije.

Ribničani so sicer z obeleževanjem slovenskega kulturnega praznika začeli že v torek, ko je ribniška rojakinja Ivanka Zajc-Cizelj predstavila svoje avtorsko delo o celjski osnovni šoli, topisopno predavanje pa je zaključilo teden kulture, ki ga je pripravila Miklova hiša. V glasbeno popestritev kulturnega dogajanja se je vključila tudi Glasbena šola in pripravila tri koncerte z učenci in učitelji GŠ. Enega izmed večerov pa so obiskovalcem izpopolnili gostje iz Brezovice pri Ljubljani. V klavirskem triu, ki je zaradi svoje ubranosti in kakovosti presenetil vse navzoče, igrata tudi sestre Manca in Urška Trček, sicer hčeri znanega tenorista Marjana Trčka, po mami pa njune korenine izhajajo iz naše doline.

PREŠERNOV DAN V ROKAH PREŠERNIH MLADIH

Adbjevci na odru, tokrat kot organizatorji

Vir: R-kanal

Čestitke, A D'B' Teatr. Čestitke, ker si se ozrl okrog sebe in k sebi potegnil najrazličnejše ribniške kulturne talente ter jih postavil na oder z namenom, da pokažejo, kaj znajo, in to domači javnosti! Ne pa, da se vedno vržejo le v naročje širne Slovenije, in se jim Ribničani smejimo po TV ekranih (Lucija Čirović kot Fata), ali se z njimi ponášamo v uspešnih filmih (Dragan Milinović-Đerđo v Leru), ali slišimo peti Nives Mikulin, nad katero bdi Diego Barrios Ross. Bile so zvezde v vzponu in zvezde v zatonu, je dejal Damjan Levstik-Trubi, in katera je bila katera, je bilo med več kot 50 nastopajočimi na odru dvorane Ideal težko razbrati. Kot je bilo težko ločiti obraze, ki so se nagnetli v dvorani, ki je z 250 sedeži krepko premajhna, kot je bila v tem primeru, ali pa vzbuja nelagodje s polovico praznih sedežev. A D'B' Teatr je na Prešernov dan sebe potisnil v senco, ker je želel "Ribničanom dati možnost, da se izkažejo", je dejal Trubi. Adbjevci igrajo zato, "da se ima publika fajn" in v lastno veselje, zato vedno presenetijo s kratkimi, a domiselnimi dramskimi vložki na ribniških prireditvah. Vseskozi so v "movingu", a samostojno so doslej igrali le dvakrat ob sejmju, ravno tolikokrat pa tudi gostovali, na

Lentu in v Ljubljani. Z denarjem je pač težko priti na kraj, še posebej, če ne veš, h komu bi sodil in kam bi pristavil svoj lonček (vsaj za pogostitev gostov, če drugega ne). Za zdaj so hoteli biti samostojen KUD in 100.000 tolarjev jim je letos le kapnilo iz občinskega proračuna, stroške prireditve na Prešernov dan pa jim bodo morda pokrili sponzorji. Adbjevci so vedeli, da se Prešernu na prireditvi, ki se je odvijala ravno na 8. februar, ne bo moč ogniti, in prikazali so ga v prirejeni obliki Povodnega moža, besedo pa dali otrokom. Ob koncu so, kot se šika, obiskovalce postavili na noge z Zdravljico, ki jo je odpela Nives Mikulin, na kar so se po njej vsuli nageljni, ki so jih nato nastopajoči posuli po hvaležnem občinstvu, tako da so tisti večer prenekateri gledalci domov odhajali z nageljni. Ne nova, vsekakor pa prijazna gesta. Adbjevci si lahko zaradi svoje alternativne gledališkosti dovolijo skoraj vse, ker domišljija prenese skoraj vse. Od njih se pričakuje drugačnost, izvirnost, večšina improvizacije, naravnost, nenarejenost, dinamičnost, raznolikost - in vse to je bilo v enourni prireditvi tudi zajeto.

Nepogrešljiva harmonika v rokah Ribničanov, najsi bo z narodnimi pesmimi ali z

ONI, KI NE VIDIJO, SO NAM PREBIRALI PRVE ZAPISE SLOVENSKEGA JEZIKA

"Pridi zvečer na literarno srečanje v Škrabčevo izbo...slepi in slabovidni bodo brali Brižinske spomenike...tudi govorica gluhih jih bo spremljala..."

Bodi dovolj. Človek se preprosto mora, pa čeprav na sobotni večer ali pa prav zato, odpraviti tja, kjer že vnaprej pričakuješ drugačnost in čutiš, da si jo dolžan sprejeti. Se ji takoj prilagodiš, zato takoj razpreš širino duha, se usedeš v toplino domače izbe in čakaš. Ne uvidiš takoj, a razum dokončno dojame, ko oko spremlja prste po luknjičavem papirju, ki predstavlja pisavo slepih. Edvin bere tako,

kot bi brala sama, a mi pri tem brezhibno služijo vsi čuti. Edvinu ne. On ne vidi. Čuti. Potem je dojel še srce in bilo ganjeno. Zato, ker tako kot absolutna večina Slovencev še nikoli ni slišalo v živo brati vseh treh Brižinskih spomenikov, ki so prvi najstarejši zapis slovanskega jezika, napisani v našem jeziku. Zato, ker so mu ga podajali tisti, ki jim je sporazumevanje pogosto ovira, pa so zmogli prebrati zahtevna besedila. Nič hudega, da se je pogled za trenutek skril k tlom, ker je srce dopovedalo razumu, da se pred njim dogaja nekaj, kar trka na človekovo srčno kulturo.

Del udeležencev večera, ki je obiskovalcem predstavil tisti čisto drugačen svet ...

Foto AP

rusko skladbo. Širino duha naj bi ponazarjalo igranje na starodavni instrument avstralskih domorodcev, katerega zvok je marsikoga navzočih pripeljal do odobravalnega vzdihala...Z igranjem na djiridu si duha pomirja Damir Suljevič z Brega. S Kočevskega so prišle tamburice, na odru smo videli tudi podmladek ribniškega pihalnega orkestra, Nenavadne podnajemnike, in, seveda, ves čas Lucijo Čirovič, ki je vse nastopajoče uvajala. Adbjevci so se pred očmi obiskovalcev znašli le, ko so Medardu Puclju podelili priznanje... kot pravemu Ribničanu,... ker ima psa,... ker gre s psom včasih na sprehod,... ker ima lepo ženo,... ker skrbi za zdravje Adbjevcev s smehom... pa torta je bila, ker je Jerdo praznoval rojstni dan. Da, adbevci očitno nekaj dobro delajo. Zelo prav je tudi to, da se njihovim nastopom na ogled vedno valijo trume mladih, tiste, ki jih pogrešamo skoraj pri vsem ostalem dogajanju na ribniških tleh.

Prireditve spremljala Alenka Pahulje

David, absolvent klasične filologije, nas je 10. februarja, dober mesec po prvem literarnem večeru, uvedel z besedo, ki smo jo še kako potrebovali. Sem sodi ta dogodek, v izbo, ki jo preveva duh patra Stanislava Škrabca.

Pater si je namreč močno prizadeval za lažje sporazumevanje med ljudmi in osnovno težavo je videl v obstoječih jezikih. Če bi bil ustvarjen nek nov, umeten, in bi se ga ljudje zlahka naučili, bi izginile mnoge težave, je menil. In ker mu esperanto z jezikovnega vidika ni ustrezal, se je lotil svojega, ki naj bi bil bolj smiselna za učenje - eulalija.

Ta jezikovna tvorba je bila podobna latinščini, a bolj pregledna in manj zapletena, jo je ocenil pater Niko, ki je v tem blagovozvočnem jeziku prebral Zdravo Marijo.

Slepi in slabovidni, ki imajo ravno tako težave pri sporazumevanju, a jih tudi po Davidovem prepričanju vztrajno premagujejo, so ob tej priložnosti eulalijo prvič prepisali tudi v Braillovo pisavo. Brižinske spomenike so sicer premierno prebirali že na taboru pri Novi Štifi, ki ga vsako leto organizira Škofijska Karitas, taisti program pa so prenesli še v kraje, od koder izhaja dolenjščina, ki je tudi izvoljena govorica, saj so jo številni jezikoslovci smatrali za normativno, je dejal David.

Tako je srečanje, ki je bilo v rokah Boruta, Mateja, Valterja in Edvina, v sozvočju z redkimi obiskovalci doseglo svoj prvobitni namen, ki ga je pojasnil pater Niko. Mi smo razumeli, da besedo čutijo tudi slepi in gluho-nemi, ki živijo v nam nepoznatih svetovih.

A. Pahulje

galerija **m** miklova hiša

Galerija je odprta vsak dan, od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

Zdenka Žido in Sandi Črvek sta uspešen in prepričljiv tandem, je obiskovalce odprta njune razstave v Galeriji Miklova hiša predstavila Polona Lovšin. "Njune slike so izredno intimne; estetska prepričanja, ki jih zagovarjata, se v njihovih delih stopnjujejo in zgoščajo do samosvojega načina in izraza...Če v primeru Črvekovih slik lahko govorimo, da se to notranje valovanje razteza preko okvirov slike, se na slikah Zdenke Žido poglobimo v notranost površine, se pravi v njeno globino."

V Galeriji sta tokrat od 19. januarja do 20. februarja razstavljala umetnika, ki ju je bilo moč pred petimi leti videti v uglednem madriškem razstavišču, je na njuno pomembnost opozoril tudi Jure Mikuš. "V prijateljski pripravljenosti, volji in medsebojnem spoštovanju obeh ustvarjalcev, so tokrat na dveh koncih Slovenije, v Murski Soboti in Bohinju, nastajale podobe, slikane za razstavo v vnaprej izbranem galerijskem prostoru in za zlahtno medsebojno umetniško

soočanje... Podobe ustvarjalcev so strukturirane kot tkivo prepletenih črt, ki se kot žilice v listu ali fasete v kristalu presevajo skozi povrhnjico in izrisujejo nanje...kompozicijski vzorci spominjajo na geometrijo narave, v kateri sodobna znanost odkriva zapletene meje med urejenim in kaotičnim."

Razstave, ki so se nizale v zadnjih mesecih, od Nataše Prosenc, Matjaža Počivavška do Zdenke Žido in Sandija Črveka, so bile po mnenju vodje ribniške Galerije Staneta Kljuna nosilne postavitev. Ob bok se jim bo z 9. marcem postavila še razstava Lucije Stupica, zato vsekakor vabljeni na ogled tistega, v čemer bodo morda našle uteh vaše oči in bo presenetilo ali napolnilo vašo dušo, ki hlepi tudi po kulturni raznolikosti.

AP

POGOVOR:

BRANE AMBROŽIČ,**predsednik Nadzornega sveta Inles, d.d.**

Časopis Finance je v začetku februarja objavil, da je Slovenska razvojna družba napovedala skorajšnjo prodajo Inlesa, d.d., in to nemškemu strateškemu partnerju te družbe. Glede na to, da je Inles, d.d. še vedno največje ribniško podjetje, je njegova nadaljnja usoda povezana tudi z usodo mnogih ribniških prebivalcev, in zato nobeno vprašanje ni odveč.

V samostojni Sloveniji je družba kljub reorganizaciji zadržala položaj največjega proizvajalca in postala tudi največji slovenski izvoznik stavbnega pohištva.

Ob Inlesovi 50-letnici je tedaj že novi predsednik uprave mag. Andrej Mate razgrnil zelo optimistične načrte razvoja podjetja, zlasti na področju trženja. Podpisana je bila največja pogodba v zgodovini lesne industrije v Sloveniji.

Te načrte je potem podprla tudi država oziroma Slovenska razvojna družba.

V začetku februarja pa je sledil preobrat: SRD naj bi Inles, d.d. prodala nemškemu strateškemu partnerju. Njen lastninski delež znaša 30% Inlesove lastnine, kar naj bi po podatkih, ki so bili objavljeni v časopisu Finance, predstavljalo 400 milijonov SIT.

Odgovorna oseba za pojasnitev takšne informacije je gotovo Brane Ambrožič, predsednik nadzornega sveta Inles, d.d., najvišjega organa podjetja, ki v imenu delničarjev nadzoruje in vodi upravo podjetja oz. podjetje. Hkrati ga je pred tremi leti Slovenska razvojna družba (SRD) imenovala tudi za vodjo projekta Inles, d.d.

**INLES, D.D. NAJ BI BIL V BLIŽNJI
PRIHODNOSTI PRODAN SVOJEMU
STRATEŠKEMU PARTNERJU**

Napovedana prodaja Inlesa tujemu strateškemu partnerju je med zaposlenimi porodila dvom o prihodnosti podjetja, zato bi bilo umestno, da kot predstavnik družbe, ki je napovedala tako prodajo, njen namen bolje pojasnite.

»Moram reči, da se izjava, ki jo je dala članica uprave Slovenske razvojne družbe, d.d. (SRD) za časopis, ne zadeva prodaje Inlesa konkretno. Trenutno se namreč na SRD dogajajo velike privatizacijske spremembe, saj naj bi se del premoženja oz. portfelja SRD namenil tudi za polnjenje privatizacijske vrzeli, zato so bili izdelani določeni seznam, katere projekte na SRD ohraniti. Ta informacija je zato trenutno povsem nerelevantna, ker ni bil mišljen nikakršen konkreten strateški partner, čeprav se bo v zadnji fazi prestrukturiranja in privatizacije Inlesa zanj najbrž iskalo tudi strateškega partnerja. V tem trenutku pa ga še ni.«

Pod oznako »tuji« se torej ne skriva še nič konkretnega?

»O strateškem partnerju se seveda že razpravlja. Taka družba, kot je Inles, bo zelo težko našla strateškega partnerja v Sloveniji, zato je normalno, da bo glede na to, ker se kot partner in družba pojavlja na tujih trgih, konkretno predvsem na nemškem tržišču, logično, da se pričakuje partnerja s tega trga. Tudi sicer so pravi strateški partnerji in ugledne korporacije, vsaj za ta produkt oz. program, predvsem na nemškem trgu. A razen poslovnih povezav kake strateške povezave trenutno ni.«

Ali je prodaja tujemu strateškemu partnerju res edina perspektiva za ribniški Inles?

»Prav gotovo ni edina, je pa želena. Inles lahko zanima izključno strateški partner, ne pa nek finančni investitor, ki bi špekuliral z Inlesom, zato je trenutno najboljši finančni investitor še vedno SRD. Namen tega strateškega povezovanja pa je popolnoma jasn. Treba je vedeti, da se v letu 2004 pričakuje vstop Slovenije na enoten evropski trg. To pomeni, da bo konkurenca še ostrejša, pridobitev tržnih pozicij še težja, zato mora Inles v tem obdobju postati finančno in poslovno še močnejša in stabilnejša družba. Če bo enakovreden partner znotraj neke močne in uspešne korporacije, bo to garancija za večjo perspektivnost družbe. Danes je na trgu namreč ponudba večja od povpraševanja. Vsi vse delajo in Inles ne more reševati svojega poslovanja z ekonomiko obsega, saj moraš dandanes dobesedno nekoga izriniti s trga, da si pridobiš trg ali povečaš delež na njem. Vprašanje pa je, na kakšen način in s kolikšnimi vložki. Obstoječe programe bo moral Inles, d.d. zato še dopolniti in ustvariti nove, pridobiti še več trgov in delovanje družbe še optimizirati.«

Kakšne učinke naj bi ta prodaja prinesla?

»Konkretni učinki naj bi bili: optimizacija poslovanja z ustrezno delitvijo trženja oz. programov. To je bistvena zadeva. Povečal naj bi se tudi obseg naročil, zlasti v lesnem programu. Povečale bi se možnosti za hitrejšo dokončanje finančne sanacije, lažje bi se zagotavljal razvoj družbe, ohranjala zaposlenost, večje bi bilo investiranje, s tem pa bi se izboljšali tudi sinergijski učinki na ključnih poslovnih funkcijah, kot sta nabava in prodaja.«

Vrednost obveznic, ki jih je SRD vložila v Inles, naj bi po podatkih časopisa Finance znašala ca 4 milijone nemških mark, kar predstavlja 30% lastninski delež.

Površen izračun bi potem lahko namigoval na to, da je knjižna vrednost Inlesa

približno dobrih 13 milijonov nemških mark. Se strinjate s tem izračunom?

»Podatki niso pravi, ali so stari ali karkoli drugega... Navezal se bom raje na zadnje uradne podatke SRD, z dne 31.12.2000, ki sicer niso revidirani, a načeloma veljajo. SRD je v Inlesu udeležena tako z lastniškim kot upniškim kapitalom. Razvojna družba je namreč postala lastnik s konverzijo svojih terjatev v lastniški delež, v višini ca 204 milijone tolarjev. Nominalna vrednost kapitala SRD v Inlesu pa znaša 109 milijonov tolarjev. To pomeni, da delež SRD v lastniški strukturi Inlesa, d.d. šteje 8,99 odstotka. To je tisti pravi podatek. SRD pa je istočasno tudi upnik, saj je za razvojne programe in sanacijo tehnologije ter proizvodnje namenjenih 150 mio SIT dolgoročnega kredita, pod ugodnimi pogoji, obresti pa se korektno poplačuje. Kratkoročni kredit je bil dodeljen za takratno premostitev DDV, v višini 42 mio SIT. Takšna je finančna struktura SRD v Inlesu.«

Kolikšna pa je potem knjigovodska vrednost celotnega kapitala družbe?

»1.887.884.000 SIT. Knjigovodska vrednost delnice je tako 3085 SIT, nominalna pa 2000 SIT. To je dokaj ugodno, saj je celotni kapital podjetja, preden sem bil nastavljen kot vodja projekta sanacije Inlesa, segal pod milijardo tolarjev, kar je pomenilo podkapitaliziranost družbe.«

Toda delnice na borzi dokaj nizko kotirajo. V tržnem gospodarstvu pravo tržno vrednost podjetja pove ravno tržna vrednost delnic, če podjetje kotira na borzi. Po javnih podatkih v Delničarju in Delu pa je knjigovodska vrednost delnice 2.200 SIT, dosežena vrednost tečaja le 350 SIT (6.12.2000), kar znese komaj 15% knjigovodske vrednosti delnice. Ponovno preprost izračun: na borzi je 333.893 delnic. Če vsako pomnožimo s 350 SIT, dobimo znesek 116.862.550,00 SIT ali dober milijon nemških mark. Ali bi to lahko pomenilo, da je Inles mogoče na borzi kupiti že za 1 mio nemških mark? Seveda, če pri tem odmislimo, da z nakupom delnic prevzamemo tudi obveznosti in dolgoce, ki pa verjetno niso majhni?

»V tem trenutku je vrednost indeksa delnice na borzi popolnoma irelevantna. Jamčim, da se delež ali pa celotna družba v primeru prodaje prav gotovo ne bo prodajala po tej vrednosti. Sicer pa bi bila potrebna cenitev, ki jo opravi pooblaščen cenilna hiša, da bi dobili neko pošteno tržno vrednost, ki bi bila izhodiščna prodajna cena Inlesa. Sicer pa to vprašanje zahteva bolj kompleksen odgovor. Odločitev, da delnica Inlesa, d.d. kotira na prostem trgu vrednostnih papirjev, se mi zdi v kontekstu preglednosti in transparentnosti v redu. Sicer pa menim, da trg vrednostnih papirjev v Sloveniji ne deluje in tako ne odraža realnega stanja vrednosti družbe. Sploh pa ne Inlesove, ki je še vedno v prestrukturiranju in sanaciji.«

..ki poteka že tri leta. Koliko še?

»Za tako zahteven projekt je to relativno kratek čas, saj je pretekle zadolžitve težko hitro počistiti in še močno bremenijo družbo. Negativni učinki so razvidni v uspešnostni bilanci skozi stroške (obresti...) in potem v končnem poslovnem izidu. V letošnjem letu bi vsaj formalno sanacijo vendarle lahko zaključili.

Strategijo zaključka prestrukturiranja in sanacije družbe sem za potrebe SRD že pripravil in je kompatibilna s poslovnim načrtom družbe za leto 2001, ki ga bomo v dokončni verziji obravnavali v teh dneh. Glede kotacije Inlesovih delnic pa je treba up-

oštovati vsaj nekaj dejstev: da je lesna branža ne-profitabilna, delnice v takih družbah so manj likvidne in z njimi po mojem mnenju še dolgo ne bo občutnega trgovanja, razen morda znotraj družbe. Tudi dobički, ki se v letošnjem letu že ustvarjajo, se bodo še kar nekaj časa reinvestirali v družbo, saj so investicije v razvoj družbe prioriteta. Marsikaj zamujenega bo treba nadoknaditi, hkrati pa se še prilagajati konkurenci v razvojno - tehnološkem in tržnem segmentu. Letos bo Inles, d.d. v nadaljnji razvoj, nove programe in obnovitev programov vložil ca dva milijona DEM. 80% sredstev bo pridobil z amortizacijo, pomagati pa si bo moral tudi z iskanjem tujih virov. Skratka, pričakovati izplačevanje dividend v doglednem času ni realno.«

Toda na trg vrednostnih papirjev ste morali iti?

»To niti ni bila nuja. Namen je bil predvsem, da delnice kotirajo in da je stanje družbe pregledno. Pred tremi leti, ko smo začeli s programom sanacije in prestrukturiranja, je bila firma zadolžena za ca 30

Sedanja sestava lastnikov delniške družbe Inles:

»Interni razdelitev 10,45%, notranji odkup 2,28%, v javni prodaji je bilo 2,32%, kapitalski pokojninski sklad 9,21%, odškodninski sklad 6,27%, PID-Družba za upravljanje Triglav 5,48%, PID-DZU Atena, 8,63%, PID-DZU Arkada 5, 48, neodkupljene delnice iz notranjega odkupa, ki bodo šle v prodajo, znesejo 6,50%, RS (iz dokapitalizacije) 20, 19%, dokapitalizacija SRD 8, 99%, Inles SDR 6, 96%, Inles Smreka LP v stečaju 0,66%, Inles Javor Jušiči 0,51%, Nacionalna finančna družba (I. sklad) 1,33%, NFD II.sklad 1,39%; fizične osebe 1,30%. To je uradna lastniška struktura.«

Se Vam zdi ugodna?

»Popolnoma neustrezna, že zaradi razdrobljenosti, prevladujejo pa tudi institucionalni lastniki.«

In sestava nadzornega sveta?

»NS sestavljajo predstavniki kapitala, jaz kot predsednik in tudi predstavnik kapitala SRD, Renata Vitez je predstavnik kapitala države, Stane Šuln je predstavnik PIDOV, Milan Abrahamsberg je predstavnik kapitala skladov (pokojninskega in odškodninskega), notranja člana pa sta Janez Šilec in Miran Merhar.«

Uprava?

»Predsednik uprave Andrej Mate to funkcijo opravlja že tretje leto, član uprave za tehnično področje je Dušan Urh, na področju prodaje pa Tatjana Perovšek.«

mio DEM. Tekoča izguba je znašala ca 5 mio DEM, firma je bila nelikvidna, proizvodnja se je ustavljala, zgubljalo se je zaupanje kupcev in ostalih partnerjev... Po treh letih je družba poslovno konsolidirana in dela z dobičkom. Za leto 2000 se predvideva dobiček iz poslovanja v višini ca 48 mio SIT. V podjetje je bilo investiranih preko 6 milijonov nemških mark in tudi kapital družbe se je povečal. Družba zopet pridobiva ugled na trgu in tudi delnica bo postopno pridobila večjo vrednost.«

Tržna vrednost podjetja oz. njegovih delnic je praviloma odvisna od njegovih tržnih deležev, konkurenčnosti izdelkov, razvejanosti prodajne mreže in uveljavljanja blagovne znamke v primerjavi s konkurenco. Ob 50-letnici podjetja je bila podpisana 5-letna pogodba med Inlesom in njegovim glavnim partnerjem za nemški in avstrijski trg, firmo Lesco iz Münchna, v višini 400 milijonov nemških mark. Kako poteka prodaja po tej pogodbi?

»Petletna pogodba za 400 milijonov DEM je bila

izredno dobra, modra in učinkovita strateška poteza. Lesco je bil prej namreč v lasti lastnikov, s katerimi Inles ni imel pomembnejših povezav. Preko njega je prodajal na nemškem in avstrijskem trgu in glede na to, da je ta delež v prodajni strukturi znašal ca 80%, je bil izpostavljen določenim tveganjem. Z nakupom pa je Inles postal 92% lastnik Lesca, kar Inles spravlja v popolnoma drugačen položaj. Predvsem je zdaj možno obvladovati in optimizirati ključno prodajno pot. Nakup Lesca je bil financiran iz tekočega poslovanja, tako da tudi ni povzročil dodatnega zadolževanja. V pogodbi je bila opredeljena ciljna vrednost prodaje - 400 mio DEM, ki jo je treba v petih letih uresničiti.

Načrt poteka relativno po planu, vendar se je letos jasno pokazalo, da so potrebe po lesenih oknih na nemškem trgu manjše kot v preteklosti.

Če gre za trend upadanja, bi ga lahko predvideli še pred podpisom pogodbe...

»Makrotržni volumen prodaje lesenih oken se je po analizah pristojnih nemških institucij v letu 2000 v primerjavi z letom poprej zmanjšal za dobrih 10%. Trend prodaje bo še najprej padal, saj napovedi za leto 2001 predvidevajo še ca 7% manjšo potrebo po tovrstnih oknih. Zato se bo treba ponovno prilagajati in k sreči ima Inles nove programe, s katerimi bo lahko nadomestil izpad prodaje lesenih oken. PVC, Al in aluminij-les okna dosegajo višje cene, pa tudi povpraševanje po njih je večje.«

Kljub temu, sodeč po vrednosti Inlesovih delnic in njihovem deležu prodaje v Sloveniji, verjetno podjetje le ni zadosti vlagalo v promocijo svojih znamk? Inles ima v Sloveniji, kot mi je znano, samo dve lastni prodajalni, vedno bolj pa je na slovenskem trgu prisotna tuja konkurenca, kot na primer Finstral, Internorm, VELUX in številni novi domači ponudniki.

»Prodaja na slovenskem trgu je bila prej zanemarljiva in namen pripojitve trgovine, ki je bila zelo dobra strateška poteza, je bil ravno v tem, da se čim bolj obvlada domači trg in da je Inles na njem konkurenčen. Prodaja se bistveno povečuje in je že opazen delež v strukturi prodaje, okrog 10%. Trenutno obstajata salona v Ljubljani in Ribnici, odpirali pa se bodo še dodatni. Inles se pojavlja tudi na vseh primernih sejnih doma in v tujini. Za vsak opaznejši premik je pomemben tudi čas, zato bomo v naslednji letih lažje ocenjevali dejanski učinek.«

Inles pod svojo blagovno znamko "Isarholz" v izvozu prodaja tudi stavbno pohištvo drugih slovenskih proizvajalcev, med drugim tudi vhodna vrata Inlesa iz Sodražice, ki je samostojna delniška družba, in podjetja "Inoterm" iz Ribnice, ki je v lasti bivšega Inlesovega direktorja. Ali to pomeni, da za te programe Inles nima zadostnih kapacitet ali pa ti programi niso tržno perspektivni?

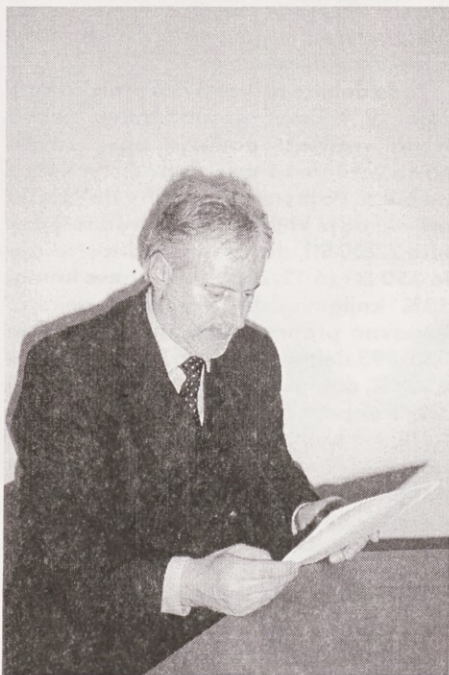
»Najbolj donosen program je v tem trenutku izdelava PVC - oken. Dodatna težava je v tem, da so ob zmanjšanjem povpraševanju po lesenih oknih naraščale cene ključnih repmaterialov, zato je bilo treba iskati rezerve znotraj firme, predvsem zniževati vse možne stroške in racionalizirati proizvodnjo.

Glede prodaje drugih programov...Tudi sam sem zagovarjal idejo pripojitve Inles SDR že v začetku sanacije Inlesa, d.d., a Sodražica ni pristala na to, čeprav so neki indici, da jih to sedaj ponovno zanima. SDR trži nekatere svoje produkte prek Lesca in Inlesa, d.d.. Inles, d.d te programe tudi trži, saj s tem dopolnjuje svojo ponudbo. V osnovi gre za pro-

grame vhodnih vrat različnih cenovnih razredov. Logično je, da Inles, d.d. v prihodnje ne bo odvisen od njih pri kompletiranju svojih prodajnih programov. Dejstvo je, da nekatere delitve obstajajo iz preteklega poslovanja nekdanjega Inlesa. Inoterm pa je pomemben dobavitelj stekla, čeprav trdim, da bi bilo dobro, da bi imel Inles zaradi zahtevnosti in obsega posla svojo zasteklevalnico, kot jo je že nekdanji imel. Dvomim, da bi bil lahko Inoterm dolgoročno zadovoljiv in zanesljiv dobavitelj Inlesu, d.d.«

V preteklih letih je vodstvo Inlesa pogosto poudarjalo pomen in vrednost blagovnih znamk, predvsem znamke "Isarholz". Njena vrednost naj bi znašala 5 milijonov nemških mark. Ali gre le za ocene ali pa le-te temeljijo na raziskavah?

»To je zelo kompleksno vprašanje. Grajenje blagovne znamke je namreč dinamičen proces. Pred sanacijo je bilo popolno nezaupanje v družbo, od leta 1998 dalje pa se vrednost znamke gotovo krepi. Ocena 5 mio DEM, kolikor naj bi bila vredna znamka Isarholz, je bila korektna. Če bi jo sedaj vrednotili, bi bila vrednost kvečjemu višja.«

Koliko višja?

»Težko je reči neko konkretno vrednost.«

Koliko je potem vredna blagovna znamka Inles?

»Njena vrednost glede na preteklo stanje, ko je bila firma prezadolžena, nelikvidna, praktično v stečajnem stanju, ni bila prav visoka. Od leta 1997 dalje pa se Inles intenzivno pojavlja na slovenskem trgu, kjer, ne dvomim, bo konkurenčen tujim in domačim proizvajalcem. S tem bo rasla tudi vrednost blagovne znamke Inles, ki je bila na primer v bivši Jugoslaviji že zelo uveljavljena.«

Predsednik uprave Andrej Mate je pred letom javno izjavil, da bi ribniški Inles lahko postal celo nosilec panoge v državi, ker je še vedno največji proizvajalec stavbnega pohištva in edini z blagovno znamko Isarholz, ki bi lahko omogočila skupen nastop podjetij na tujih trgih. Kako sedaj Inles kot večinski lastnik svoje-ga inozemskega partnerja Lesca uresničuje svoje cilje oz. zastavljeno tržno strategijo? Ali obstajajo problemi? So bili cilji realni in strategija prava?

»Ta ideja in to razmišljanje je bilo mogoče res smelo, predvsem pa ambiciozno in vizionarsko. Je zelo dobra ideja, saj ima Inles za uresničitev vse potrebne pogoje: uveljavljeno blagovno znamko na nemškem in avstrijskem trgu, tržni delež na nemškem trgu ca 1,5 %, fizične pogoje, produkt in je največji proizvajalec tega pohištva v Sloveniji. V osnovi naj bi šlo za distribucijski center in poslovno povezavo zainteresiranih družb iste branže. Ponudba na nemški trg bi bila tako širša, popolnejša, z novimi oblikami ponudb, predvsem pa bi bila to poslovno učinkovita aktivnost za družbo.«

Kakšne poslovne rezultate trenutno sploh dosega Lesco?

»Bilancični podatki o poslovanju še nimam, tako da konkretne ocene o poslovanju ni možno izreči. Lesco se trenutno tudi temeljito analizira in ugotovitve kažejo, da ima družba še precej rezerv. Prav gotovo bo potrebno in možno izboljšati poslovanje družbe.«

Ocenite še trenutni položaj Inlesa na trgu. Kje povečuje prodajo in tržne deleže? Kje je najbolj konkurenčen in tržno uveljavljen?

»Inles, d.d. je imel v letu 2000 nekaj preko 60 mio DEM prodajnih prihodkov. Dobiček iz poslovanja ca 48 mio SIT, pozitivno pa bo tudi celotno poslovanje. Načrtuje se manjša rast, kot bi želeli; letos se namreč planira realna rast prihodkov za ca 3%, nominalna vrednost rasti pa za 11%, ki jo bo povzročila že omenjena situacija na nemškem trgu. Pričakujemo tudi realen dobiček v letu 2001, celotno poslovanje Inlesa pa bo tudi letos pozitivno. Na nemškem in avstrijskem trgu najbrž ne bo kakšnega bistvenega premika v obsegu prodaje, nekaj več pričakujemo na trgih v Švici, predvsem pa naj bi se občutno povečala domača prodaja ter prodaja v državah bivše Jugoslavije, v Rusiji in na Češkem.«

Problemi?

»Po težkem in še ne končanem obdobju sanacije se že kažejo potrebe po nujnem povečevanju kapacitete na področju plastičnih oken in vrat ter posodabljanju in razširitev posameznih programov. Potrebno bo dodatno investiranje. Problem je še vedno tudi zadolženost, za katero bi morali še v tem letu najti rešitev. Trenutno je nekje med 15 in 20 mio DEM.

Inles je tudi eno redkih podjetij, ki je šlo skozi sanacijo in prestrukturiranje, ne da bi odpuščalo delavce. In Inles je še vedno zelo socialna firma. Odstotek bolniških v Inlesu je okrog 14%. Da je to enormna številka (čeprav ima Inles za to panogo precej dobre pogoje), priča dejstvo, da v portfelju SRD, kjer je bilo skoraj 400 podjetij, ni družbe, kjer delež bolniških presega 5 ali 6 %.

Začela sva nekako z delnicami, pa še končajva z njimi. Za koga bo morda relevanten podatek, če je do zdaj kdo iz nadzornega sveta na borzi kupil kakšno Inlesovo delnico?

»Ne, ni.« (Se zasmeji.)

Nimate podatka ali dejansko veste, da niso kupili?

»Sam jih nisem kupil. Kolikor vem, tudi drugi člani NS ne. Za natančen podatek morate vprašati posamezne člane.«

Glede na to, da ste predsednik NS, bi to od Vas pričakovali že zavoljo neke pripadnosti podjetju?

»Trenutno se pač ne ukvarjam z vrednostnimi papirji.«

Pogovarjala sem se in fotografirala
Alenka Pahulje

PREMOŽENJE MED RIBNIŠKO IN SODRAŠKO OBČINO RAZDELILI KOMAJ TRI DNI PRED IZTEKOM ROKA

Če se svetniki obeh občin ne bi poenotili glede sklepa o razdelitvi premoženja, bi moral župan v mesecu dni ustanoviti pogodbeno razsodišče, v katerem morajo sedeti trije člani, vsak od njih pa stane okrog 700 DEM na dan. Arbitražna bi tako lahko drago začinila uradni razhod nekdanje skupne občine, zato se ji je bilo bolje izogniti.

Zaradi sklepa o razdelitvi premoženja, ki sta ga morali Občini Ribnica in Sodražica sprejeti še pred 9. februarjem, ko je potekel rok za sklenitev sporazuma, določen z zakonom, so se morali svetniki občin sestati na izrednih sejah. Sodraški so se dan pred ribniškimi, 5. tega meseca, in imeli veliko daljšo razpravo na ta račun, čeprav sta morala oba občinska sveta ponujeni sklep sprejeti v identičnem besedilu, drugače seveda ne bi bil veljaven.

V 25-minutni ribniški razpravi se polemika zato ni razvila, le župan je pojasnil način usklajevanja med občinama.

Po nekaterih namigih iz sodraške občine naj bi bil za tako dolgo zavlačenje sprejetja kriterijev o delitvi premoženja kriv ravno on, saj naj ne bi hotel popustiti npr. pri sodelitvi bremena Miklove hiše - srčiko spora med občinama. Tudi na izredni seji 6. februarja je ribniški župan dejal, da je bilo ravno pri tej temi odstopanje od začrtanih kriterijev.

Vzrok, zakaj se je vse skupaj tako dolgo zapletalo, je po njegovem naslednji:

"Občini Ribnica in Sodražica sta razdelitev premoženja opravili pozno, tik pred iztekom roka. Dejstvo je, da je Občina Ribnica že dovolj zgodaj pripravila kriterije za razdelitev premoženja in popis premoženja bivše skupne občine Ribnica, vendar se s postopkom ni začelo poleti 1999, ker je bilo dogovorjeno, da se z njim začne po tem, ko se bo izoblikovala uprava Občine Sodražica.

Občina Ribnica je pripravila več variant razdelitve skupnega premoženja, na katere Občina Sodražica v približno pol leta ni dala nobenega odgovora, kasneje pa te variante za Občino Sodražica niso bile sprejemljive. Marca

2000 je Občina Sodražica pripravila dopolnjen predlog sklepa o načinu razdelitve premoženja. Dodala je delitev po namenu, ki se je nanašala na javno infrastrukturo, ki jo uporabljata obe občini (npr. vodovodno omrežje in komunalna deponija) ter nekoliko drugačen pristop do razdelitve stanovanj in nekaterih javnih zavodov. Vendar je šele oktobra 2000 sprejela sklep, da se s pogajanjem sploh začne. Občina Sodražica je želela pridobiti ustrezno število stanovanj (skupaj približno 19 %) in financiranje Javnega zavoda Miklova hiša v celoti prepuštili občini Ribnica.

V mesecu januarju 2001 so potekala intenzivna usklajevanja, tudi s pomočjo vladne službe za lokalno samoupravo, s katero smo se sestali dvakrat. Tamkaj so ugotovili, da je pravna zakonska podlaga v predhodnih predlogih Občine Ribnica upoštevana in da so potrebne le manjše korekture.

Ena takih je bila potrebna pri Javnem zavodu Miklova hiša. Obe občini bosta v sorazmerju s številom prebivalcev (80:20) financirali knjižničarstvo, medtem ko bo galerijo in muzej, kjer sta trenutno 2 zaposlena in sta izbirni javni službi, financirala Občina Ribnica.

Tu ni šlo za to, da nisem želel popustiti. Dejstvo je, da zakon določa, da morajo vse nove nastale občine sofinancirati v ustreznem deležu (število prebivalcev) obvezne javne službe. In knjižničarstvo to je. Občini Sodražica torej pripada obveznost plačila v višini približno 19 % za delovanje knjižnice, kar znese ca 3 mio SIT letno. Prej Občina Sodražica te obveznosti ni bila pripravljena prevzeti.

Prav tako so se po legi delila tudi stanovanja, kar je predlagala Občina Ribnica. To pomeni, da stanovanja, ki so na območju občine Ribnica, ostanejo Občini Ribnica, vsa ostala pa pripadejo Občini Sodražica. Slednja je sicer želela, da bi se stanovanja delila po deležih prebivalcev, kar bi pomenilo, da bi Sodražici pripadlo še nekaj stanovanjskih enot v Ribnici. Pri ostalih postavkah pa delitev ni bila sporna."

Sejo spremljala Alenka Pahulje

KRATKO IN JEDRNATO

Poslanec Janez Drobnič se je preselil v prostor na Škrabčevem trgu 40, od koder je odšel še do tedaj edini podjetnik v hiši (zaradi previsoke najemnine, ki je 16-krat višja od najemnine političnih strank). Tako je stavba sedaj glede na zasedenost prostorov postala povsem uradna. V njej so vse politične stranke, sedeži Področnega centra za razvoj gospodarstva in projekta Po poteh dediščine; Turistično-informacijski center, kjer je bila dva meseca telefonska tajnica tista, ki je prevzemala klice, zdaj pa je občina preko javnih del dobila novo delavko, ki bo prevzemala in vodila goste po dolini; v gornjih prostorih pa uradujejo Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Krajevna skupnost in Rešeto.

Nadomestni član Franca Buta, ki je zaradi ministrske funkcije moral zapustiti mesto v ribniškem občinskem svetu, še vedno ni imenovan.

Kljub temu, da sta veterinarska inšpekcija in ribniška lovška družina sredi januarja ugonobili 24 potepuških psov, saj po Ribniški dolini ponovno razsaja steklina, se nekaj psov še vedno potepa. Po naseljih jih namreč nihče ne lovi, lovci pa lahko strelno orožje uporabijo le izven naselij. Največ potepuških psov je tako po zadnji akciji ostalo ravno okrog stanovanjskih blokov, tako da so se na krajevno skupnost večkrat pritožili tudi stanovalci Knafjlevega trga, kjer se okrog zabojnikov vsakodnevno gibljejo najmanj štirje potepuški psi, pridružijo pa se jim še drugi. Strah je toliko večji, ker se pred bloki igra precej otrok in ker je nevarnost stekline. Krajevna skupnost je tako ponovno posredovala pri inšpekcijskih službah v Ljubljani, kjer je dobila ustno zagotovilo, da naj bi si inšpektorji še v začetku februarja ogledali teren in poskušali ukrepati, a jih tjakaj ni bilo. Zadrževali so se le po Kočevskem, "ko je pa teren tako zelo velik".

REVIJA MENTOR

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE
DEJAVNOSTI

Štefanova 5, 1000 Ljubljana

RAZPISUJE LITERARNI NATEČAJ

za 29. srečanje mladih pesnikov in
pisateljev Slovenije

Pogoji:

1.

Sodelujejo lahko avtorji, stari nad 15 let, ki svojega dela še niso izdali (razen v samozaložbi) v knjižni obliki in še niso bili uvrščeni med najboljše v dosedanjih državnih srečanjih mladih piscev in pisateljev. Pošljejo lahko prozo (do 10 strani), poezijo (do 15 pesmi) in dramska besedila.

2.

Prispevki morajo biti napisani s pisalnim strojem ali računalnikom in poslani v treh izvodih, označeni pa morajo biti s šifro. Prispevkom naj avtorji priložijo še zapečaten ovojnik z naslednjimi podatki: ime in priimek, domači naslov, izobrazba, poklic, starost in šifra.

3.

Medobmočne žirije in državni selektor bodo med pravočasno prispelimi prispevki izbrali najboljše avtorje za nastop na medobmočnem in državnem srečanju.

Medobmočnih srečanj bo šest, potekala pa bodo v Novem mestu (Dolenjska), Škofji Loki (Gorenjska), Postojni (Primorska), Ivančni Gorici (Ljubljana in okolica), Mariboru (SV Slovenija) in v Celju (Celje in Koroška). Državno srečanje bo oktobra 2001 v Murski Soboti.

4.

Vse poslane prispevke odstopijo avtorji za morebitno objavo brezplačno. Organizatorji bodo objavili dela izbranih avtorjev na način in v obsegu, ki bo ustrezal njihovim finančnim možnostim.

Rokopisov ne vračamo.

5.

Najboljšemu avtorju bomo natisnili knjižni prvenec, ki bo predstavljen na naslednjem, 30. srečanju, leta 2002.

6.

Prispevke je treba poslati do 10. marca 2001 na naslov: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (za 29. srečanje), Štefanova 5, 1000 Ljubljana.

Dodatne informacije dobite po telefonu: 01/24 10 500 ali 24 10 516, ali na Območni izpostavi SLKD Ribnica, tel.: 836 98 93 in 041 381 847.

ŽENSKESLEDIJO SVOJEMU SRCU IN SO ZATO USPEŠNEJŠE V MANJ PROFITNIH STORITVENIH DEJAVNOSTIH

V Sloveniji je po podatkih obrtne in gospodarske zbornice 9.500 obrtnic ter 8.000 podjetnic, ki so tudi lastnice kapitala in prav vse so pri svojem delu zelo uspešne in aktivne, odlikuje pa jih tudi previdnost pri najemanju kreditov, saj se, za razliko od svojih moških kolegov, niso pripravljene zadolževati več, kot zmorejo vrniti.

Vse te besede so bile izrečene na enodnevem seminarju, ki se ga je 15. februarja v sejni sobi ribniške območne obrtne zbornice udeležilo okrog 20 tako brezposelnih kot zaposlenih žensk in celo nekaj podjetnic. K čim večji ekonomski samostojnosti in uspešnosti jih je pozvala predstavnica informacijskega središča META Marta Turk. Središče je namenjeno iskanju novih in boljših zaposlitvenih možnosti za ženske, in je tako po Sloveniji začelo organizirati enodnevne seminarje. Na pristojne institucije naj bi naslavljal tudi določene pobude, saj je projekt poklicnega uveljavljanja žensk podprla tudi slovenska vlada. V letošnjem letu naj bi informacijsko središče META, ki se ženskam poskuša približati tudi preko svetovalnega telefona (080 11 50), še posebej pa preko elektronskih medijev, poskušalo povezati okrog 7000 Slovenk in jih oblikovati v skupine glede na dejavnosti. Tako namerava iskati boljše distribucijske poti kmečkim ženskam, pomagati brezposelnim, ki bi se rade samozaposlile, podjetnicam in obrtnicam iskati povezave s tujino, posebna pozornost pa bo veljala mladim ženskam, ki prvič iščejo zaposlitev, s tem da se jih bo po dodatno znanje pošiljalo v tujino. Sicer pa je po podatkih sekretarja območne obrtne zbornice Pavla Hočevarja v Ribnici, Sodražici in Loškem Potoku med 500 registriranimi podjetniki vsaj 67 podjetnic. Ženske se še vedno bolj udeležujejo v storitvenih dejavnostih, kot so frizerstvo, gostinstvo, cvetličarstvo, kozmetika in trgovina, pogosto pa so tudi prva desna roka v obratovalnici svojega soproga. Precej žensk se doma ubada tudi z domačo in umetno obrtjo. Glede na to, da sta večini osnovno poslanstvo družina in otroci, pa je poselitvi, ki jih sili v sivo ekonomijo. To navsezadnje ni presenetljivo, saj po analitičnih študijah ženske podjetnice odlikujeta večja intuicija in pripravljenost za trdo delo, so bolj samodisciplinirane in je zanje zato primerno tudi delo na domu (Home office). Znale so po tem, da bolj sledijo svojemu srcu in se tako raje zaposlijo v storitvenih dejavnostih, ki niso toliko dobičkanosno naravnane, kot so vzgoja in izobraževanje, skrb za ostarele, sociala...

Izkazale so se tudi kot odlične timske sodelavke in pri svojem delu izkazujejo visoko stopnjo čustvene inteligence. Znaajo se samoobvladovati in tudi skrbeti za druge. Od moških kolegov jih razlikuje to, da so moralno bolj odgovorne in tudi delavcev ne odpuščajo lahkega srca. Rade spodbujajo skupinsko delo in dodatno izobraževanje svojih podrejenih, ugotovljeno pa je tudi, da so zelo previdne pri najemanju kreditov. Marta Turk je poudarila, da se bo informacijsko središče META zavzemalo tudi za to, da bi se v naši državi omogočila dostopnejša oblika t.i. mikrokreditov, ki bi znašali okrog 3000 DEM in bi vsaj na začetku pomagali tistim ženskam, še posebej brezposelnim, ki želijo začeti s podjetništvom.

A. Pahulje

Projekt Po poteh dediščine na sejmu Alpe - Adria

Tudi na letošnjem mednarodnem sejmu turizma Alpe-Adria od 6. do 10. februarja se je skupaj predstavljalo območje 14 občin s turističnim proizvodom "Po poteh dediščine". Poleg splošne multivizijske predstavitve projektnega območja so stojnico popestrile predstavitve v projektu vključenih lokacij naravne in kulturne dediščine ter ljudske navade in običaji tega območja.

Na sejmu je projekt prvič predstavil skupne turistične programe 14 občin, ki so rezultat njihovega sodelovanja. Programi nadgrajujejo skupne brosure in vključujejo ponudnike turističnih storitev. Poleg programov je bila na sejmu prvič v Sloveniji predstavljena turistična Kartica slovenske dediščine, ki naj bi pospeševala prodajo in obiskovalcem na območju projekta nudila popuste pri vstopninah, nočitvah in gostinskih uslugah. Predstavili smo tudi turistični proizvod, imenovan Dnevi dediščine. Gre za že obstoječe prireditve na območju občin, ki pa so med seboj vsebinsko povezane, predvsem zaradi razpoznavnosti območja in povečanega obiska.

Ribnica se je letos v okviru projekta predstavila na sobotni dan preko Muzeja. Stalne muzejske zbirke suhe robe, lončarskih izdelkov in izseljencev je Muzej predstavil tako s predmeti kot z videom ter s panoji, medtem ko so živi muzej predstavljali izdelovalci suhe robe: Jaklič, Košir in Belaj ter mojster lončarskih izdelkov Bojc. Ravno ti so vzbudili največ zanimanja, čeprav je bil ključni motiv, da

Z Ribniškega dne na Alpe-Adria

Foto Mirjam Asić

Z Idrijskega dne

Foto A. Henigman

so se obiskovalci sploh ustavljali ob stojnicah razstavljalcev - degustacija hrane in pijače.

Alenka Henigman
koordinatorka projekta

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža,
ata, starega ata in brata

FRANCA ILCA

iz Dolenje vasi, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem, ki ste ga obiskovali in bodrili v času njegove bolezni in nam kakorkoli pomagali. Zahvaljujemo se osebju in zdravniku ZD Ribnica, obema župnikoma, g. Ivanu Gnidici in domačemu župniku Franciju Frantarju, za lepo opravljen mašni obred in lepe vzpodbudne besede, hvala za lepe poslovilne besede predsedniku PGD Dolenja vas ter ostalim - gasilcem, pevcem, organistu, ministrantom, komunalni in pogrebni službi. Hvala vsem, ki ste darovali sveče, cvetje, darovali za maše in nam izrazili sožalje ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči domači

POROČILO O DELU PG DRUŠTEV SEKTORJA DOLENJA VAS V LETU 2000

Gasilski sektor Dolenja vas sestavljajo društva Dolenja vas, Prigorica, Lipovec, Rakitnica in Grčarice. Društva med seboj vseskozi zgledno sodelujejo. Dela in naloge, ki smo jih opravili v letu 2000:

- Organizirali smo tečaj za izprašane gasilce, katerega se je udeležilo 35 mladih tečajnikov in so ga vsi uspešno opravili.
- Ob prehodu starega leta v leto 2000 smo v Ribnici brezplačno z AC varovali ognjemet.
- Spomladi smo s tečajniki imeli tudi praktične vaje z vso razpoložljivo opremo, ki jo ima na razpolago sektor Dolenja vas.
- Vsa društva v sektorju so imela občne zборе, na katerih so poročali in analizirali delo minulega leta ter sprejeli program dela za prihajajoče leto.
- Brezplačno smo varovali Pustni karneval v Ribnici.
- Sodelovali smo s športnim društvom Dolenja vas pri izvedbi turnirja v malem nogometu ob 10. obletnici društva.
- Čistili smo divja odlagališča smeti v krajevni skupnosti Dolenja vas.
- Sodelovali smo pri izvedbi Festivala SDS v Ribnici (v okviru tega smo opravili naslednje storitve: skrbeli za požarno varnost prireditve, fizično varovanje, sodelovali pri zapori cest in usmerjanju prometa do prireditvenega prostora in parkiranju vozil, postavitvi miz ter čiščenju prireditvenega prostora).
- Poskrbeli smo za pripravo in udeležbo na gasilskem tekmovanju, ki ga je organizirala GZ Ribnica na Gori in katerega so se samo iz Dolenje vasi udeležile 4 tekmovalne skupine.
- V vasi Lipovec smo imeli sektorsko vajo, katere so se udeležila vsa društva iz sektorja in tudi gasilski sektor Ribnica II., ki ga sestavljajo PGD Goriča vas, Nemška vas in Otavice. (Na vaji smo prikazali gašenje gorečega avtomobila s peno, trodelni napad, delo z AC in s hidrantom.)
- Dovažali smo pitno vodo v Grčarice, na železniško postajo v Lipovec ter na zadrževalnik vode v Prigorici, kjer so opravljali merjenje prepustnosti vode v tleh.
- 3 x smo gasili začetne travniške požare in tudi dežurali pri kontroliranem požiganju suhe travniške podrasti.
- Gasili smo odlagališče žagovine v Rakitnici.
- Pogasili začetni požar v prodajnem salonu HAST, d.o.o. v Dolenji vasi.
- Ob visokem vodostaju vode v zadrževalniku v Prigorici smo zaradi preteče nevarnosti uvedli neprekinjeno dežurstvo, ki je trajalo 75 ur.
- Ob stanovanjski hiši v Prigorici, smo polagali vreče s peskom, da smo preprečili vdor vode.
- Društva so kontrolirala hidrantne omarice ter preizkusila vodotesnost cevi in ročnikov.
- Tako kot že nekaj let smo tudi lani pred božičnimi prazniki prinesli v vsako hišo v sektorju gasilski koledar (raznesli smo jih skoraj 600), posebno pozornost pa namenili gasilskim veteranom.
- V našem sektorju smo gasilci dobrodošli, saj se vsak krajan zaveda, da nas bo mogoče potreboval, saj nudimo vso pomoč in izposojajo orodja pōd nadzorom gasilcev brezplačno, zato pa nam krajani ob izteku leta radi prispevajo kakšen tolar.
- Gas. sektor Dolenja vas dobro sodeluje z GZ Ribnica in izvrši vse sklepe, ki jih le-ta sprejme.

*Poveljnik sektorja Dolenja vas
France Vidervol, s.r.*

JANUARJA PRI GASILCIH

Januar je pri ribniških gasilcih minil mirno. Dogajalo se ni nič posebnega. V prostorih gasilskega doma potekata dva tečaja, in to za gasilca mladince in gasilca. Tečaja se udeležujejo mladinci in gasilci iz gasilskih društev Bukovica in Ribnica, in sicer 17 tečajnikov. Vodja tečaja je Janez Puželj iz PGD Bukovica. Pri predavanjih pomagamo tudi člani gasilskih društev Ribnica, Nemška vas, Sv. Gregor in Bukovica.

Imeli smo tudi sestanek nadzornega in upravnega odbora. Dogovorili smo se, da bo letna konferenca 17. februarja.

Gasilci na izobraževalnem tečaju

Pregledali smo tudi naše dolžnike, ki nam za opravljeno delo, ki so ga naročili, dolgujejo plačilo. Pri pregledu dolžnikov smo ugotovili, da nam največ dolguje Gradis Ljubljana. Za izterjavo tega dolga je zadeva dana na sodišče. Drugi večji dolžnik je Občina Ribnica, ki nam dolguje 134.000 tolarjev še od odprtja Škrabčeve hiše, ko smo dva dni dežurali na zaporah ceste v Hrovači. Okrog dolžnikov ne bi rad polemiziral z nobenim. Vsak naj plača tisto, kar je naročil, gasilci smo delo vestno izvršili, zato upravičeno pričakujemo plačilo zapadlih dolgov. Delo posameznikov je brezplačno, samo društvo pa mora razpolagati s finančnimi sredstvi. Ko se npr. pojavimo na bencinski črpalki, nam nobeden ne pove, da, "ker smo gasilci", lahko napolni-

mo rezervoar v avtomobilu brezplačno.

V nadaljevanju smo sprejeli tudi sklep, da sredstva, ki jih društvu dolguje Občina, odstopimo Zdravstvenemu domu Ribnica za nakup ultrazvoka. Z vsebino sklepa smo obvestili Občino Ribnica in direktorja ZD Ribnica.

*Predsednik PGD Ribnica
Matjaž Virant
Foto Arhiv PGD*

Pogled v tel. imenik:

Policijska postaja	837 21 10
Gasilci, prijava požarov	112
Zdravstveni dom	837 22 00
Reševalna postaja	836 10 04
Lekarna	836 92 70
Komunala	836 11 38
Mrliške vežice Hrovača	836 19 82
Elektro Kočevje	895 32 31
(dežurna služba:	0609 645 025)
Hydrovod, d.o.o	895 14 30
	895 31 82
Upravna enota	836 21 03,
	836 10 79,
	836 22 06
Občina	837 20 00
Pošta	836 10 61
Železniška postaja	836 10 13
Veterinarska postaja	836 10 76

S t o r i t v e

**Frizerski studio
"FANTAZIJA"**

Delovni čas:

- ponedeljek od 8. do 12. ure in od 16. do 19. ure
- torek od 8. do 13. ure
- sreda, četrtek, petek od 13. do 19. ure
- sobota od 8. do 13. ure

tel.: 031/810 758

DEŽURNA LEKARNA
Občane obveščamo, da je od 3. januarja 2001 tudi za ribniško področje organizirana lekarniška dežurna služba v Lekarni Kočevje, TZO 72. Delovni čas sobota od 17. do 19. ure; nedelja in prazniki od 18. do 20. ure.

Zahvale in čestitke

CENIK

Za objavo zahval in čestitk, ki jih na časopis naslovijo fizične osebe, Rešeto zaračunava:
5.200,00 SIT za zakup 1/8 časopisnega prostora,
2.600,00 SIT za zakup 1/16 časopisnega prostora.

V ceno ni všteti 19% DDV.

POSTANITE PODJETNIŠKI SVETOVALCI!

Pospesovalni center za malo gospodarstvo in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje Ljubljana sta konec leta 2000 objavila JAVNI RAZPIS za izbor svetovalcev v okviru programa pospeševanja podjetništva v sistemu svetovanja na podlagi napotnic – »vavčerski sistem«.

Predmet razpisa je izbor svetovalcev za različna področja podjetniškega svetovanja, v okviru programa pospeševanja podjetništva, v sistemu svetovanja na podlagi napotnic – »vavčerski sistem«, ki bodo v obdobju 2001-2003 izvajali svetovalno delo za podjetnike, vključene v sistem podjetniškega svetovanja.

Skladno z Akcijskim programom zaposlovanja uvaža PCMG s projektom svetovanja na podlagi napotnic – »vavčerski sistemom«- bistven korak naprej, saj omogoča vključevanje naslednjih ciljnih skupin podjetnikov:

1. Podjetnike-začetnike, ki se s svojo idejo šele lotevajo posla:
 - brezposelni, (ki so že doslej vključeni v podoben, celo širši sistem),
 - še zaposleni, ki razmišljajo o lastni poslovni dejavnosti,
 - mladi po zaključku formalnega izobraževanja (na srednji ali visoki šoli), ki lahko ustanavljajo tudi tehnološko naravnana podjetja.
2. Obstoječa podjetja, pri katerih gre predvsem za dve skupini:
 - podjetja z večjim razvojnimi projektom (širjenje poslovanja, nova kvaliteta),
 - podjetja v poslovnih težavah.

S tem razpisom bo PCMG ugotavljal usposobljenost podjetniških svetovalcev za splošno svetovanje na omenjenih področjih.

Izbor svetovalcev bo potekal v dveh korakih:

1. Usposobljenost bo priznana tistim kandidatom, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
 - visokošolska ali univerzitetna diploma,
 - aktivno znanje najmanj enega tujega jezika držav članic Evropske unije in slovenskega jezika (to ni pogoj za opravljanje računovodskih in pravnih storitev po tem razpisu),
 - najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju podjetniškega svetovanja.
 Izjemoma se lahko v letu 2001 na razpis prijavijo tudi kandidati z višješolsko izobrazbo, če imajo dokumentiranih pet let svetovalnih izkušenj na področju malih in srednjih podjetij in izpolnjujejo tudi drugi pogoj iz prejšnjega odstavka.
2. Kandidati, ki jim bo priznana usposobljenost, bodo pred dokončnim izborom za svetovalca v okviru sistema subvencioniranega svetovanja na podlagi napotnic dolžni uspešno opraviti še preizkus strokovnega znanja za splošno podjetniško svetovanje.

Naj omenim le nekaj predvidenih področij svetovanja:

svetovanje ob nastajanju podjetja in njegovi ustanovitvi (registraciji), svetovanje v prvih fazah rasti podjetja, splošni management (prehod iz malega podjetja v profesionalno vodeno malo podjetje), zaposlovanje in usposabljanje delavcev v podjetju, oblikovanje, razvojna in raziskovalna dejavnost, inovacije, zaščita znanja ter uvajanje različnih tehnologij v podjetje, trženje in izvoz,

financiranje podjetja v prvih fazah razvoja podjetja, energija in okolje, lastnina in prostori (vključno z inkubatorji, tehnološkimi parki in poslovnimi conami) in nekaj ekspertnih področij: svetovanje za menedžment (svetovanje pri profesionalizaciji vodenja malega podjetja, zaposlovanju, usposabljanju, uvajanju menedžerskih sistemov, uvajanju poslovno informacijskih sistemov ipd.), finančno svetovanje, trženjsko svetovanje in svetovanje za izvoz (internacionalizacija, globalizacija, franšizing, podizvajanje, skupna vlaganja ipd...), uvajanje novih tehnologij in standardov kvalitete, razvoj in raziskave, svetovanje v zvezi z okoljem, ekologijo, prostori....

Če izpolnjujete razpisne pogoje in če vas veseli svetovalno delo, ste vabljeni, da se priključite mreži podjetniških svetovalcev.

Prvo odpiranje prijav je bilo v decembru 2000. Naslednja odpiranja bodo tretji ponedeljek v marcu, juniju, septembru in decembru 2001. Upošteevane bodo prijave, prispele na PCMG najkasneje dva delovna dneva pred odpiranjem ponudb, pri čemer se dan odpiranja na šteje.

Dodatne informacije dobite na naslovu Pospesovalni center za malo gospodarstvo, Dunajska 156, Ljubljana, vsak delovni dan do 15.00. ure, na internetu na naslovu <http://www.pcmg.si> ali jo naročite po telefonu 01/189-18-70, 189 1879. Dodatne informacije posreduje ga. Daša Rakovec, tel.: 01/189 18 87 ali na Področnem centru za razvoj gospodarstva, d.o.o., Ribnica (8369 331, gsm 041/436-233).

SODELOVANJE INOVATORJEV NA RAZSTAVAH INVENCIJ IN INOVACIJ

Tudi letos pripravlja SPIM (slovenska podjetniška inovacijska mreža) vrsto aktivnosti, ki predstavljajo podporo inovacijski dejavnosti. Tokrat na vas naslavljamo vabilo za sodelovanje na razstavah inovacij, na katerih bo SPIM organiziral udeležbo. Te razstave so (v oklepaju so napisani roki za prijavo udeležbe na razstavi):

04.-08.04. Salon invencij Ženeva, Švica (10.02.)

16.-20.05. INPEX Pittsburg, ZDA (01.03.)

14.-23.09. MOS Celje, Slovenija (20.05.)

01.-04.11. IENA Nürnberg, Nemčija (05.08.)

Pospesovalni center za malo gospodarstvo je pripravljen pokriti stroške razstavnega prostora in skupne stroške promocije (za eno inovacijo vsakemu udeležencu). Če imate novost, ki je z vidika inovativnosti ter izvedbene dovršenosti primerna za predstavitev, hkrati pa z vidika intelektualne lastnine ustrezno zaščitena, ste vabljeni k udeležbi na omenjenih prireditvah.

Ker so prijavni roki že v teku, pohitite!

Prijavne obrazce, pomoč pri izpolnitvi prijav in ostale informacije dobite na sedežu Področnega centra za razvoj gospodarstva, d.o.o., Ribnica, ali po telefonu 8369-331, GSM 041/436-233.

Na podlagi določil Pravilnika o oddajanju poslovnih prostorov v najem (Ur.l.RS, št. 70/95, 44/98, 68/99) je Občinski svet Občine Ribnica na seji dne 6.2.2001 sprejel

SKLEP

O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH VIŠINE IZKLICNIH NAJEMNIN ZA POSLOVNE PROSTORE, S KATERIMI RAZPOLAGA OBČINA RIBNICA

1. člen

Spremeni in dopolni se Sklep o določitvi višine izključnih najemnin za poslovne prostore, s katerimi razpolaga Občina Ribnica.

2. člen

Spremeni in dopolni se 1.člen sklepa, točka a) in točka e), ki se na novo glasi:

a) cena 1610 SIT/ m² za poslovne prostore v stavbah:

- Gorenjska cesta 3, Ribnica,
- Gorenjska cesta 9, Ribnica,
- Kolodvorska ul.18, Ribnica,
- Škrabčev trg 21, Ribnica.

b) cena 860 SIT/m² za poslovne prostore v stavbah:

- Gorenjska cesta 2, Ribnica,
- Škrabčev trg 40, Ribnica, poslovna enota 4.

c) cena 100 SIT/m² za poslovne prostore v stavbi na Škrabčevem trgu 40, poslovne enote 1,2,3 in 5.

3. člen

Ta sklep začne veljati dan po objavi v občinskem glasilu Rešeto.

Občinski svet Občine Ribnica
Jože Tanko, župan

Upoštevajte roke razpisov, ki so vezani na izdajo Rešeta. Februarsko Rešeto je izšlo 23. februarja 2001.

Invalidsko podjetje - IP Ribnica, d.o.o. je od začetka poslovanja v decembru 1998 povečevalo obseg poslovanja in tudi širilo poslovne dejavnosti. Lani smo pričeli z novo dejavnostjo - priprava in postrežba hrane v obratu Jurček v Ribnici, na Kolodvorski 22 (bivša menza INLES-a). Z dopolnilnim usposabljanjem zaposlenih in s tehnološkimi izpopolnitvami smo ustvarili pogoje za popestritev in razširitev ponudbe prehrabnenih obrokov. Redno nudimo dva jedilnika malice in kosila, po naročilu tudi različne dodatne oblike servisa pogostitev.

Dobra kuha je zdravilo za telo in dušo

Vsiljena dinamika življenja in dela bi nas skoraj prikrajšala tudi za redne dnevne obroke hrane.

Da se bolj gotovo spomnite tudi na to potrebo, vas razveselimo s pestro ponudbo redne dopoldanske in popoldanske tople malice in s ponudbo obroka kosila z dvema jedilnikoma. Pripravljeno hrano lahko v ustreznih posodah tudi odnesete domov.

Gremo na piknik

Hiter tempo družbenega in poslovnega življenja je občasno nujno in prijetno popestriti s sproščenimi družabnimi srečanji življenjskih sopotnikov in sodelavcev. Še posebej prijetna in koristna so takšna srečanja v naravnih ambientih, ki nas napolnijo s svežo naravno energijo optimizma.

Od poslovnih sodelavcev se pričakujeta vse večja storilnost in učinkovitost, ki pa sta uresničljivi pri sodelovanju ljudi, ki se dobro poznajo in si medsebojno zaupajo. Organiziranje takšnih prijetnih priložnostnih srečanj vam lahko olajšamo in gostitelja razbremenimo, da se lažje posveti gostom.

V naši celoviti ponudbo vam nudimo:

- ponudbo oz. možnost izbora različnih funkcionalno urejenih ambientov za piknik v naravi – ob potokih, rekah, jezerih, gozdnih ambientih...;
- prevoze udeležencev srečanja (pred prireditvijo, med njo in po prireditvi) in po potrebi tudi prenočitve;
- pripravo in postrežbo celovite pogostitve udeležencev po izboru gostitelja;
- organizacijo in zagotovitev vsega potrebnega za vzporedne družabne aktivnosti udeležencev po izboru gostitelja (športne, družabne, glasbene... aktivnosti, prijetna priložnostna tekmovanja...).

S prijatelji v domačem okolju

Naša ponudba zajema tudi pomoč oz. organizacijo pri pogostitvi gostov ob različnih življenjskih dogodkih – rojstvo, krst, birma, poroka, pogrebščina...

Pogostitev in prijetno vzdušje gostom vam lahko zagotovimo v naših prostorih, predvsem pa v vaših prostorih ali v naravnem ambientu vašega doma.

Naša ponudba seveda ne zajema samo priprave hrane za pogostitev, temveč tudi postrežbo in po potrebi in želji tudi ves jedilni pribor, posodo, pogrinjke, steklene artikle, dekoriranje... Na vaši lokaciji Vam lahko uredimo prireditveni prostor v naravi, tudi v pokriti oz. zasenčeni izvedbi.

Organizacija vključuje seveda tudi zagotovitev prijetnih družabnih, zabavnih aktivnosti in poskrbimo tudi za glasbeno popestritev po osebnih željah.

Prijetna pogostitev tudi v poslovnem ambientu – v firmi

Olajšamo vam tudi izvedbo priložnostnih manjših poslovnih pogostitev sodelavcev, po želji kar v vaših poslovnih prostorih. Za rojstni dan sodelavca, obletnico dogodka, ob obisku poslovnih partnerjev in podobnih priložnostih, vam dostavimo izbrano ponudbo pogostitve in zagotovimo profesionalno, vendar prijetno postrežbo kar v vaših poslovnih prostorih. Vse, kar v vaših poslovnih prostorih za izvedbo pogostitve manjka, zagotovimo mi.

Preizkusite našo ponudbo, ki je kvalitetna in tudi cenovno konkurenčna.

Oglasite se v našem obratu JURČEK na

Kolodvorski 22, Ribnica ali nas pokličite

na telefon 8377 229 ali 8369 425.

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO HIŠE:

- RIBNICA - Dolenja vas, starejša stanovanjska hiša, potrebna obnove, vel. parc. 608 m², voda., el., cena 3,9 mio SIT ali 37.000 DEM.

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom in gospodarskim poslopijem, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19,4 mio SIT ali 179.000 DEM.

- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša, velikost parcele 1395 m², el., voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (188.000 DEM).

- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša s poslovnim prostorom 37 m², trgovina in gosp. poslopije, vel. parc. 608 m², zemljišče 162 m², klas. ogrevanje, el., voda. Cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 117.000 DEM, cena za gosp. poslopije 6,8 mio SIT ali 65.000 DEM.

- KOČEVJE - center, star. stan. hiša (vila), skandinavski način gradnje, skupna površina 380 m², vel. parc. 1000 m², primerna za reprezentančni objekt ali poslovni prostor, cena 24,4 mio SIT (240.000 DEM).

- RIBNICA - Grič, dvostanovanjska hiša, dim. 12,5 x 8,5 m, vel. parc. 880 m², 2 garaži, CK, SAT, tel., el., voda, kompletno dograjena, oprema po dogovoru, cena 24,18 mio SIT (240.000 DEM). Možna zamenjava za hišo ali vikend 1 km od morja na hrvaški obali.

- SODRAŽICA - LOŠKI POTOK, starejša stan. hiša, 3 etaže, vel. parc. 500 m², takoj vseljiva, el., voda, cena 8,6 mio SIT ali 80.000 DEM.

STANOVANJA:

- RIBNICA - center, trosobno stanovanje 67,01 m², III. nadstropje, klas. ogrevanje, KT, tel. (vrt), cena 8,4 mio SIT ali 79.500 DEM, vseljivo v enem mesecu.

- SODRAŽICA - center, trosobno, 79,69 m², III. nadstropje, lepo urejeno, plinsko ogrevanje, SAT TV, cena 10,2 mio SIT ali 95.000 DEM.

VIKENDI:

- ORTNEK - bivalni vikend 5 x 4 m in gradbena parcela ca 1342 m² z začetno novogradnjo (prva plošča 10 x 12 m) s popolno gradbeno dokumentacijo, lepa lokacija, možna zamenjava za enosobno stan. v Ljubljani, cena 10,6 mio SIT ali 99.500 DEM.

- KOLPA - Bosiljva Loka, stanovanjska hiša primerna za vikend, stara 15 let, takoj vselj., SAT. tel., voda, klas. ogrevanje, cena po dogovoru.

- KOLPA - Ribjek, vikend - brunarica, novejša, na lepi in mirni lokaciji, vel. parc. 171 m², el., voda, takoj vseljiva, cena 3,4 mio SIT ali 31.500 DEM.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV podaljšana faza, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 890.000 DEM

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom in gospodarskim poslopijem, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19,4 mio SIT ali 179.000 DEM.

PARCELE:

- PIJAVA GORICA - nad gostilno Čot, gradbena parcela vel. 1298 m², dokumentacija delno urejena, cena za m² 7.500 SIT ali 75 DEM.

- RIBNICA - Hrastje, 2 zazidljivi gradbeni parceli, cca 900 m², z delno urejeno dokumentacijo, gradnja je možna takoj, cena 2.800 SIT ali 26 DEM/m².

ODDAMO V NAJEM POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, poslovni prostor - nov v nadstropju za mirno dejavnost oddamo, vel. 45 m², CK, voda, el., tel., dokumentacija urejena, cena po dogovoru.

- RIBNICA - strogi center, posl. prostor, 45,48 m², z vso infrastrukturo, oddamo. Dok. urejena, cena 48.100 SIT ali 450 DEM mesečno, vseljivo takoj.

- DOLENJA VAS - center, frizerski salon v obratovanju z urejeno dok. oddamo, vel. 25 m², cena 19.000 SIT mesečno (odkup opreme - dogovor).

STANOVANJE:

- RIBNICA - center, dvosobno stanovanje ca 60,1 m² in garsonjero ca 30 m² oddamo (predplačilo). Cena po dogovoru.

KUPIMO STANOVANJA:

- RIBNICA - Prijatelj trg, za znanega kupca, kupimo garsonjero in enosobno stanovanje, gotovinsko plačilo.

Pokličite nas in nam zaupajte svoje želje!

Gostišče VRBA

Žlebič 15a, 1310 Ribnica

Peterlin Ivanka s.p.

Telefon: 01/8361-373

Del. čas:

ned., - čet.,
od 10 do 22

pet., - sob.,
od 10 do 23

NOVO NOVO NOVO

Velika izbira ŠPAGETOV, RIBJE JEDI, Jedi po naročilu

Sladice (palačinke, krofi, sadne kupe, sladoled Banana Vrba)

Nedeljska kosila - ugodno!!!

Sprejemamo naročila za zaključene družbe (obhajila, birme, poroke, obletnice ...)

PREPRIČALI VAS BOSTA POSTREŽBA IN CENE!!!

Pekarna HRAM

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept*

tel.: 8955-558

PASSAT LIMUZINA IN VARIANT LETNIK 2001

Prihranki ob nakupu vozil letnik 2000

LUPO 1.0 - 88.000 SIT

LUPO 1.4 - 224.000 SIT

GOLF 1.4 (basis) - 160.000 SIT

GOLF 1.4 (edition) - 160.000 SIT

+ hišno darilo (elektro paket)

BORA 1.4 (basis) - 160.000 SIT

To pa še ni vse, zato nas kar hitro obiščite.

Ponudba vozil in modelov je omejena

RANDELJ
AVTOHIŠA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje

telefon: 893-11-36, 895-14-88, telefax: 895-52-40

E-mail: damjan.randelj@porsche.co.at

FEGRO

Tel.: 01/8369-810

Fax: 01/8369-811

Fegro, d.o.o., Cesta na Ugar 8, 1310 Ribnica

- **Železnina**
- **Gradbeni material**
- **Kmetijska mehanizacija in rezervni deli**
- **Razkladanje z dvigalom**
- **Možnost dostave na dom**

UGODNA PONUDBA KROVSKO KLEPARSKIH IZDELKOV:

žlebovi, kljuke, odtočne cevi (pocinkane, bakrene, alu.), ostali materiali

DELOVNI ČAS:

ponedeljek - petek: od 7^h30 do 18^h

sobota: od 7^h30 do 12^h

MENJALNICA

MIKEL

IDEAL CENTER - Ribnica
tel./fax: (01) 83 60 657

- \$ odkup in prodaja deviz
- \$ odprto od 8" do 18" (non-stop)
- \$ hitro opravljene storitve, brez vrst
- \$ ugodni tečaji - popusti pri večjih količinah

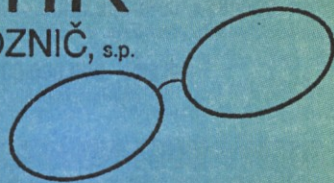
Borzno posredovanje

- Odkup in prodaja **vseh** delnic (ki kotirajo na LB)
- Nizki stroški poslov (3.400 SIT; 1 - 1,5 %)
- Hitra izplačila, svetovanje o vrednostnih papirjih (OPLEMENITITE SVOJ DENAR, SE PRIPOROČAMO)

\$ DEM CHF ATS ITL

OPTIK

JANEZ POZNIČ, s.p.

Vrvarska 3, 1310 Ribnica, TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas: vsak dan od 9^h do 19^h

sobota zaprto

NOVO V RIBNICI, NAD URARJEM

FRIZERSKI SALON

Barbara

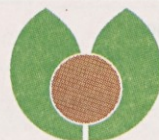
Ljubljanska 1a
1310 Ribnica

Del.čas: Pon-petek od: 8-12 14-19
Sobota: od 8-13

Tel: 041/228-456

ZA 8 KUPONOV 1X BREZPLAČNO STRIŽENJE (MOŠKO ali ŽENSKO)

**HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
RIBNICA p.o.**

Škrabčev trg 19, 1310 Ribnica, tel.: 83 60 813

Našim varčevalcem nudimo celovito ponudbo:

- » varčevanje po ugodnih obrestnih merah
- » ugodna dolgoročna in kratkoročna posojila
- » možnost prejemanja pokojnine in ostalih osebnih
- » vodenje žiro računov
- » možnost plačevanja vseh vrst položnic
- » odkup in prodaja deviz
- » odkup in prodaja delnic

Delovni čas vsak delovnik od 7.30 do 14.30 ure in
ob sobotah od 8.00 do 11.00 ure

**DOBRA HRANA
IN PIJAČA
SE PRI URŠNJAKU
OBRAČA!**

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA ZAHLUŽENE DRUŽBE, OBLETNICE, POROKE

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:

- pon.: od 9^h - 15^h
- tor., sre., čet.: od 9^h - 22^h
- pet., sob.: od 9^h - 24^h
- ned.: od 10^h - 15^h
- Tel.: 83 62 621

MESARIJA:

- pon. - pet.: od 7^h - 19^{h30}
- sob.: od 7^h - 13^h
- ned.: od 8^h - 11^h
- Tel.: 83 62 126

Pooblaščen trgovina
v Ribnici

tu tehnounion

MARIJA MARKELJ, s.p.

Gornje Lepovčice 86, 1310 Ribnica

VELIKA IZBIRA MIKROVALOVNIH PEČIC: MIKROVALOVNA PEČICA SHARP: 23.062,00 SIT

AKCIJA

VGRADNI ŠTEDILNIK CANDY IN STEKLOKERAMIČNA PLOŠČA ZA SAMO 128.086,00 SIT
UGODNE CENE GOSPODINJSKIH APARATOV CANDY, MIELE, BLANCO, ŠVEDSKI LAK CASCO,
GORSKA KOLESA, VRHUNSKA AKUSTIKA SONY IN SHARP.

- PRODAJA GSM APARATOV DRUŽBE MOBILTEL
(MOBIREGLJA, MOBIKVAČ, MOBISOVA).
- MOŽNOST PLAČILA S KARTICAMI ALI NA 5 OBROKOV S ČEKI

POKLIČITE 83 61 714!

TRGOVINA BO OD 26. 02 DO 03. 03. 2001 ZARADI DOPUSTA ZAPRTA.

SONY SHARP BLANCO Miele Candy Esperia

KELOmat

Casco Nobel
Nobel Industrier

PAN TRGOVINA ZIMZLEN

Babič Stane, s.p.

Knafljev trg

1310 Ribnica

Tel.: 01/ 8363 - 348

TRGOVINA BREG

Breg 22

1310 Ribnica

Tel.: 01/ 8361 379

**UGODNE CENE, BOGATA PONUDBA...
A SPLOH VESTE, KAJ STE ZAMUDILI,
ČE MIMO TRGOVINE PAN STE ZAVILI ?**

**ODGOVOR: NASLEDNJIČ
ZAVIJTE K NAM,**

**KER PRI NAS VSE, PA ŠE
POCENI, BOSTE DOBILI!**

Nudimo vam:

- polaganje talnih oblog:
itisonov, toplih podov,
PVC talnih oblog, vinflex,
pluta, laminatov, parketov z
brušenjem in lakiranjem
- pleskanje in kitanje stenskih površin ter barvanje oken, vrat,
opažev, žlebov
- obnovitev fasad
- redna in generalna čiščenja poslovnih ter stanovanjskih prostorov
- globinsko čiščenje preprog, stolov in sedežnih garnitur
- obnovitev marmorja in teraca ploščic (kristalizacija)

ČISTILNI SERVIS - SLIKOPLESKARSTVO
TEL.: 01/83 61 581, MOB.: 0609/647-188, GSM: 041/647-188

UGODNE CENE NAŠIH STORITEV

NAROČNIK OGLASA JE DOLŽAN:

6. člen Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Ur. list RS št. 36/00) določa, da mora naročnik oglasa ob naročilu zagotoviti ustrezne listine o identiteti:

- **za pravne osebe:** fotokopijo izpisa iz sodnega registra, odločbo o izpolnjevanju pogojev.
- **za samostojnega podjetnika oz. zasebnika:** fotokopijo prigrasitvenega lista in obrtno dovoljenje.

Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas,
tel.: 01 8634 -533
GSM: 041 712 103

OPTIKA ANITA

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)

Tel.: 83 61 128

Vam nudi:

- očala na recept tudi brez doplačila
- okvirji, stekla, dodatki
- športna sončna očala s kvalitetnimi stekli in antirefleksnim slojem, ki odbija bleščanje in varuje vaše oči
- tekočine za leče BAUSH & LOMB
(za vse mehke kontaktne leče v oni steklenički)

POTREBUJETE ZAŠČITO PRED ŠKODLJIVIMI UV ŽARKI?

Delovni čas:

ponedeljek od 8^h - 12^h, 15^h - 20^h
torek, četrtek od 8^h - 12^h, 16^h - 18^h
sreda, petek od 8^h - 14^h, 16^h - 18^h
sobota od 9^h - 12^h

POPUST ZA VOZILA IZ ZALOGE:

IBIZA - 150.000,00 SIT

Ne samo nov videz, ampak tudi izjemen značaj.

LEON - 215.000,00 SIT

Posebljena popolnost.

CORDOBA/CORDOBA VARIO - 200.000,00 SIT

Izrazito prepričljiva. Več kot samo nov obraz.

TOLEDO - 200.000,00 SIT

Zapeljivo popoln.

Joras Center

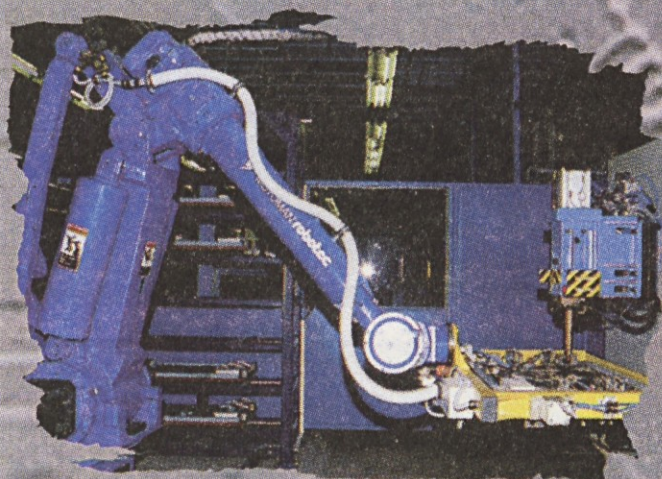
Prodaja in servis vozil SEAT
1310 Ribnica, Slovenija

Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

MOTOMAN robotec d.o.o.

Robotizacija in avtomatizacija v industriji

Lepovše 23, 1310 RIBNICA,
tel.: +386 (0) 1 83-61-361
fax: +386 (0) 1 83-61-243
www.motomanrobotec.si,
e-mail: info@motomanrobotec.si

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE IN AVTOMATIZACIJE V INDUSTRIJI

SVETOVANJE

PROJEKTIRANJE

RAZVOJ PROGRAMSKE OPREME

IZVEDBA, ŠOLANJE in VZDRŽEVANJE

V POVEZAVI Z RENOMIRANIMI EVROPSKIMI FIRMAMI
VAM NUDIMO KOMPLEKSNE REŠITVE:

1.0 PODROČJE ROBOTIZACIJE

JAPONSKI ROBOTI

- MOTOMAN - YASKAWA
NOSILNOSTI od 3 kg do 200 kg
POKRIVAJO CELOVITO
PODROČJE UPORABE:

- Obločno varjenje
- Uporovno varjenje
- Strega
- Brušenje
- Poliranje
- Paletiranje

2.0 PODROČJE MONTAŽNIH LINIJ NA OSNOVI TRANSFER- NIH PALETNIH SISTEMOV

- Montažne postaje
- Postaje za CNC - 3 osno
Orbitalno kovičenje
- Merilne in testne postaje
- Postaje za označevanje
izdelkov

NAŠE REFERENCE DOMA IN V TUJINI

TPV-ARSED, Novo mesto
CIMOS, Koper
REVOZ, Novo mesto
ISKRAEMECO, Kranj
KIG Kovinska industrija Ig
GORENJE d.d. Ga
ECIA CESA, Francija

ZEUNA STAERKER, Italija
PERI, Nemčija
BERTRAND FAURE, Nemčija, Poljska
SITECH - VW, Nemčija, Poljska
HENRICH GILLET, Nemčija
EBERSPAECHER, Nemčija

Pozdravljen, g. Pust, za njim pa post!

Komaj smo sneli božično - novoletne lučke, pa še se lahko ozremo za kakšnim obeskom v naših lokalih (nostalgija?), se poklonili našemu največjemu pesniku, že so tukaj pustne norčije.

Za marsikoga je to najtežje pričakovani čas v letu, ko se lahko prelevi v svojo priljubljeno osebnost, idola, in si da duška. To je čas, ko nihče nikomur ne zameri, pa najsi bo še tako provokativen, izzivalen. Ja, ljudje smo pač takšni, da si radi nadenemo masko in se pod njo sprostimo, razživimo, pozabimo na vsakdanost in si takrat tudi privoščimo prijatelje in jih spravljamo bodisi v zadrego bodisi v smeh.

Žal je po svetu v tem času tudi precej takšnih, ki si v pustnem času privoščijo obračunavanja s kom, ki jim je skozi leto »skakal« po glavi. Na srečo v Sloveniji v tem času ni posebnih izgrediv in gre bolj za oživiljanje tradicije in veseljačenje. Ribnica je v prejšnjem desetletju postala pomemben kraj za srečanje pustnih skupin in škoda bi bilo, če bi to zamrlo, kot izumira karneval drugod po Sloveniji. Vse več je pri organizaciji podobnih prireditev profesionalizma in praktično nihče ne dela zgolj iz dobre volje in entuziazma.

Po svoje je to razumljivo, kajti za vsako storitev, vsako malenkost je treba plačati in ljudje, namesto da bi žrtvovali kakšno uro svojemu hobiju in vesplošni zabavi, raje delajo kaj donosnega in za norčije dobesedno zmanjka časa.

Zato moramo člane Pustnega društva Goriča vas še posebej pohvaliti, da vztrajajo pri organizaciji tega karnevala, ki je postal ena najbolj odmevnih prireditev v Sloveniji. Precej pripomore pri promociji kraja, kajti kraj, ki ga mediji ne obiskujejo, je kraj brez posebnosti, kraj brez zanimivosti in ga posledično tudi morebitni gostje ne bodo obiskali.

Vse skupaj je torej še kako prepleteno in moram reči, da v Ribnici to mišljenje še ni dovolj prisotno oz. se razvija počasi.

Torej, dame in gospodje, pred nami je nekaj dni norčij, zabav, smeha, zatem pa prihaja obdobje posta, ko se bodo do srede aprila veselice in zabave skrile za svojo kuliso. Imejte se lepo, uživajte v pustnem času in kar je najpomembnejše: razmišljajte pozitivno, imejte se radi, opustite sovraštvo do bližnjih, sosedov, politikov in ostane zvesti Rešetu!

Marko Modrej

KINO IDEAL

Kolodvorska 9/a

MAREC 2001

MALO TEGA, MALO ONEGA ...

Sobota, 3. marec, ob 21. uri
DOBRE MRHE
ameriška glasbena komedija

Sobota, 10. marec, ob 21. uri
ŠESTI DAN
ameriški ZF akcijski film

Sobota, 17. marec, ob 21. uri
KRIK III
ameriška srhljivka

Sobota, 24. marec, ob 21. uri
CHARLYEVI ANGELČKI
ameriška akcijska komedija

Sobota, 31. marec, ob 22. uri
PLJUNI IN JO STISNI
ameriška komična kriminalka

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA, najkasneje do 10. marca 2001.

mali OGLASI

ODDAM ALI PRODAM GOSTINSKI LOKAL V CENTRU RIBNICE. TEL.: 031/662 091.

Ugodno prodam samo enkrat rabljeno potapljaško obleko, je v odličnem stanju, še vedno v garanciji. Zraven podarim plavutke in cevke do jeklenke s tesnili.
GSM.: 041 878 099.

V Hrovači (k.o. Goriča vas) so v celoti ali posamezno naprodaj njivske, travniške in gozdne parcele, v skupni izmeri ca 12,5 ha. Prednost imajo mejaši in najboljši ponudniki. Informacije na tel.: 01 524 86 40.

ODKLENEM VAŠ MOBITEL, TAKO DA DELUJE NA VSEH OMREŽJIH!
Informacije na tel.: 041/ 402 779 (Jože).

Ugodno prodam 5 mesecev rabljen kombiniran otroški voziček (karo - modro / bel) in malo rabljeno hodalico. GSM.: 041 926 429.

Prodam oz. oddam moški suknjič (zimski, dolg) bež barve, za fanta od 18 let naprej. Tel.: 01 / 8360 354.

Oddam seno. Cena po dogovoru. Tel.: 01 / 8360 157.

Odkupim originalne CD - plošče različnih izvajalcev.
GSM.: 041 650 299.

PUSTNI KVIZ

Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le ena je pravilna. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste pravilno rešitev, povezano z letošnjim pustovanjem v Ribnici.

1. Pust je pred vrati. Osrednji karneval se imenuje...

P - 6. Srečanje etnografskih mask iz Slovenije in tujine

A - Srečanje pregnanih osebnosti

LOGO PD G. vas

B - Poglejte si, kaj v resnici smo!

2. Lansko leto je skupina iz Gorenje vasi na pustnem karnevalu uprizorila...

V - sodobne zdomarje U - TV - poper Ž - Mita Trefalta in Mišo Molk

3. Zanimiva skupina z lanskega karnevala, ki že drugo leto zapored ni mogla prenesti avstrijskega poigravanja z našimi lipicanci, je imela na svojem objektu napis...

S - Slovenci so nam ukradli lipicance

T - Cigani letijo v nebo

V - Računajte na nas

4. 10. februarja je bil srečen dan za našo smučarijo. Na SP v St. Antonu je slalomski mojster Mitja Kunc osvojil...

S - tri Ribničanke

Z - srce naše urednice

T - bronasto medaljo

5. Na pustnem plesu bodo jutri, v soboto, 24. februarja, v ŠC Ribnica nastopile...

H - Poskočne Hrovačanke

V - Mlade frajle

R - Dolenjevaške afrodite

6. V prejšnji številki Rešeta se je na naslovnici znašel legen darni...

L - Tomaž Nosan

R - Božiček

K - Janko Ropret

7. Včeraj, 22. februarja, je bil ob 18. uri v dvorani glasbene šole Ribnica koncert z naslovom...

I - Koncert v maskah

T - Ne čakaj pomladi, ne čakaj na maj

V - Kje so tiste stezice

GLASBENA ŠOLA RIBNICA

8. Jutri, 24. februarja, goduje...

S - Samo

B - Matija

J - Jožko

9. V prejšnji številki je bila med foto smešnicami nedefinirana osebnost...

I - Beno Lapajne

Š - Drago Milinovič

N - Sašo Hribar

10. Letošnje pustovanje si lahko ogledate tudi na spletnih straneh, z najučinkovitejšim slovenskim iskalnikom ...

Č - Oči petelinov

I - Butalci

C - Matkurja

11. Pod to številko vnesite številko, ki je pri današnjem datumu (dan, mesec) navedena dvakrat!

12. Vnesite številko, ki je lahko tudi črka. Če jo imamo pred celimi števili (zlasti pri denarnih zadevah), se je izogibamo, kolikor moremo, če jo imamo za celimi števili, pa komaj čakamo, da se bo še kakšna pojavila.

13. Ponovite vajo 12.

14. Številki, ki ste jo vnesli v polje 13, prištejte 1 in to vnesite v polje 14. Veliko srečel!

1	2	3	4
5	6	7	8
9	7	10	7
11	12	13	14

Pravilne rešitve napišite na kupone in jih pošljite v kuverti ali na dopisnici najkasneje do 10. marca 2001.

Med pravilnimi rešitvami bomo izžrebali 5 lepih nagrad.

Pravilna rešitev 1. številke Rešeta je:
NOVO STOLETJE, NOVO TISOČLETJE

Med pravilnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrade:

1. nagrado, radijsko čestitko, ki jo poklanja radio UNIVOX, prejme: ALEŠ POGORELC, Lepovče 13, 1310 RIBNICA.
2. nagrado, paket ledenega čaja, ki ga poklanja PIVOVARNA UNION, prejme: MARIJA ANDOLŠEK, Ob Bistrici 8, 1310 RIBNICA.
3. nagrado, 2 vstopnici za ogled rokometne tekme po izbiri, ki jo bo v pomladnem delu prvenstva odigral RK INLES-RIKO v domači dvorani, poklanja ju RK Inles-Riko, prejme: MARUŠA MOHAR, Grčarice 45, 1331 DOLENJA VAS.
4. nagrado, 2 color filma, ki ju poklanja FOTO TONI Ribnica, prejme: JANA AMBROŽIČ, Goriča vas 47, 1310 RIBNICA.
5. nagrado, 2 vstopnici za kino, poklanja ju KINO RIBNICA, prejme: ROK ADAMIČ, Črnec 4a, 1316 ORTNEK.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo! Kupone za prevzem nagrad boste prejeli po pošti.

**NASLEDNJA
ŠTEVILKA REŠETA
IZIDE 26. MARCA**

NA RIBNIŠKEM SEDAJ TUDI KADROVSKA AGENCIJA

Z dejavnostjo je pričela Kadrovska agencija, ki deluje v okviru IP, d.o.o., Ribnica. S to dejavnostjo Ribnica in njena okolica dobivata še enega so-govornika, ki bo s svojimi aktivnostmi vplival na tisti najboljčutljivejši del podjetništva in poslovnega sobivanja:
DELO S ČLOVEŠKIMI VIRI.

Vaša dejavnost, kako ste opremljeni in kako ste organizirani, pomeni malo, če nimate pravih ljudi na pravih delovnih mestih. Kadri so najpomembnejši poslovni vir in dejavnik uspešnosti podjetja.

Se ukvarjate z mislijo, kako združiti ali izbrati ekipo prožnih, podjetnih, inovativnih in aktivnih sodelavcev, prvovrstnih strokovnjakov in vodilnih kadrov, ki bodo vaše podjetje popeljali novim izzivom naproti? Ali morda potrebujete le dobre strokovnjake, izvajalce za občasna dela?

Rešitev vam ponuja družba IP Ribnica, agencija za zaposlovanje in posredovanje delovne sile, s koncesijo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije. Za vas lahko poišče in izbere kadre, od najmanj zahtevnih do vodstvenih delovnih mest, za stalna in občasna dela.

Dejavnost kadrovske agencije:

- posredovanje zaposlitve in zagotavljanje delovne sile: opravljanje strokovnih in organizacijskih nalog s ciljem, da iskalec zaposlitve sklene delovno razmerje
- posredovanje dela: izvedba strokovnih in organizacijskih nalog s ciljem, da se brezposelna oseba vključi v delo ali da že zaposleni kader zamenja delovno mesto
- kadrovske leasing: pretok delavcev glede na trenutne potrebe podjetja, veliko fleksibilnost kadra
- svetovanje pri kadrovske strategiji in razvoju kadrov: dolgoročno usmerjeno delo s človeškimi viri v posameznem podjetju
- iskanje delovnih mest, ki ponujajo možnost usposabljanja in produktivnega zaposlovanja oziroma dela invalidom in osebam s posebnimi potrebami (invalidna mladina)

Kaj nudi kadrovska agencija?

- Posredovanje kadrov za vse stopnje zahtevnosti delovnih mest (od enostavnih opravil do najvišjih vodilnih mest) za stalna in občasna dela
- možnost sodelovanja na celotnem kadrovskem področju ali le za posamezne storitve
- celovite postopke od prijave po novem delavcu do njegove zaposlitve
- intervjuje, svetovalne razgovore in selekcijo kandidatov
- pripravo pogodb o zaposlitvi, pogodb o delu, avtorskih pogodb, managerskih, individualnih in ostalih pogodb ter zaposlitvene dokumentacije...
- pomoč pri pripravi potrebne dokumentacije za povračilo prispevkov iz ZRSZ oziroma za druge ukrepe aktivne politike zaposlovanja v primeru zaposlitve brezposelne osebe
- svetovanje pri motiviranju kadrov (sistemi nagrajevanja, stimuliranja)
 - svetovanje s področja delovnopравne zakonodaje
 - svetovanje na področju pokojninske – invalidske zakonodaje
 - in ostale storitve, povezane z upravljanjem človeških virov

Ker bo eden prvih korakov predstavljala postavitev baze podatkov o kadrih, ponudbi in povpraševanju, vas vabimo k sodelovanju s kadrovske agencije:

- Podjetja lahko pokličejo glede konkretnih problemov s področja kadrovanja in prostih delovnih mest, za katera iščejo kader.
- Brezposelni, študentje ali ostali zaposleni, ki bi želeli novo ali drugačno zaposlitev, pa lahko predstavijo svoje želje in zmožnosti, da jim poskušamo poiskati ustrezno delovno mesto.

Dodatne informacije: IP Ribnica, d.o.o., Kadrovska agencija, tel.: 01/83-69-423, fax.: 01/83-69-420, E-mail: info@ip-ribnica.si.

Za vsa opisana področja: razpis za podjetniške svetovalce, prijava udeležencev na razstavah invencij in inovacij ter o delovanju kadrovske agencije IP Ribnica, d.o.o., lahko dobite informacije tudi na sedežu Področnega centra za razvoj gospodarstva, d.o.o., Ribnica, Škrabčev trg 40, tel.: 8369-331 ali GSM 041/436-233.

OSNOVNOŠOLCI, SREDNJEŠOLCI!

Bliza se čas odločitev za vpis v srednje šole in na univerze, zato objavljamo podatke o rezultatih ankete o kadrovskih potrebah. V letu 2000 smo izvedli anketo pri podjetjih in zasebnikih glede možnosti zaposlovanja v letih 2001-2007. V občinah Ribnica (58), Loški Potok (12) in Sodražica (16) smo izvedli ankete v skupaj 86 podjetjih. V teh podjetjih ocenjujejo, da so manjkajoči poklici in bodo tudi v prihodnosti: kuhar, grafik, mesar, voznik, pek, ličar, varilec, mizar, ključavničar, električar, rezkalec kovin, kovino-strugar, orodjar, strojni tehnik, strojni inž., dipl.inž. strojna ali elektro, novinar, informatik, ekonomist (vseh stopenj). Glede načrtovanega zaposlovanja v letih 2001 do 2007 so v podjetjih tako ocenili kadrovske potrebe (86 podjetij in s.p.):

Stopnja	poklic	2001	do 2007	stopnja	poklic	2001	do 2007
1	osn. š.	8	12	4	elektro	3	15
3	mehanic		2	4	grafik	1	2
4	avtomehan.	1	3	4	kuhar	5	6
4	voznik	1		4	šivilja	1	
4	kovinoplast.	2		4	natakar	6	5
4	mizar	5	11	4	trgovec	2	6
4	lesostrugar	2	1	4	mesar	2	2
4	lesna	5	10	4	živilska	1	1
4	kovinar	1	2	4	pek		1
4	orodjar	3	3	4	ličar		1
4	stroj. ključ.	15	29	5	elektro	3	4
5	komercialna	1	4	5	ž. tehnolog		1
5	gradbena		1	5	fotograf		1
5	strojna	7	7	5	ekonomska	2	3
6	geodet	1	1	6	elektro		3
6	gradbena	2	2	6-7	ekonomska		1
7	strojna	1	1	6	strojna	2	2
6	ekonomska	3	8	7	elektro	1	4
7	novinar	2	2	7	ekonomska	2	2

Za celovitejši pregled potreb po kadrih vam priporočamo, da obiščete Urad za delo Ribnica, ki pokriva vašo občino in kjer imajo na razpolago še več podatkov o kadrovskih potrebah.
Mnogo sreče in uspehov v šoli!

Področni center za razvoj gospodarstva, d.o.o

NOVOST V REŠETU

V tem letu bomo namenili več pozornosti in prostora tudi podjetnikom in lastnikom poslovnih prostorov in lokalov.

Vabimo vse, ki imate trgovino, gostinski lokal, pisarno oz. opravljate storitveno dejavnost, da nam pošljete urnik obratovalnega časa, uradnih ur ipd.

Vabljeni ste prav vsi, tako večji poslovni centri, ki imate sedež podjetja izven naše občine, pogoj je le, da je lokal v občini Ribnica.

Urn timer obratovanja bomo objavili vsak mesec BREZPLAČNO. Če želite objaviti oglas ali svoj delovni čas podkrepiti z logotipom podjetja, lokala, vam računamo oglas po veljavnem ceniku.

Torej, vabljeni k sodelovanju in obveščanju vaših cenjenih gostov in potrošnikov. Vaše podatke bomo objavili že v prihodnji številki.

Vse dodatne informacije dobite na tel. številki: 041 / 536 889.

Svojo ponudbo pošljite po e-pošti: reseto@ribnica.si, oz. po faksu: 8369 765 oz. 8369 817.

Vabljeni !!!

Ribniška javna pornografija

Čisto slučajno se dobivamo, dva, trije, štirje, včasih nas je celo pet. To se je zgodilo tudi zadnjič; pri našem omizju pa se nam vedno pridruži še kakšna misel, dogodek ali kaj podobnega, skratka, vodilna tema, ki jo potem premlevamo, se o njej pogovarjamo, prečemo jo po dolgem in počez. Naša mnenja so različna, vsak po svoje dokazuje svojo misel, nihče od nas pa ni sam vase za-verovan, prepričan, da ima samo on prav. Vsakdo lahko dokazuje svoje mnenje, sprejema pa tudi mnenje drugega. Na koncu prevlada misel, mnenje, ki je najbolj utemeljeno in je sprejemljivo za vse.

Tokratna gostja pri naši mizi je bila tema o medijih. Mediji, klasični in elektronski, takšni in drugačni ali vsi so poklicani, da ljudi obveščajo, ljudi vzgajajo k pozitivnemu mišljenju, k pozitivnim življenjskim vrednotam. Povod za našo debato je bil članek gospoda Franca Mihiča z

naslovom Ribniška javna pornografija, ki je bil objavljen v januarški številki Rešeta. Ravno zaradi smeri naše debate se mi zdi smiselno napisati nekatere poudarke, ki so se med pogovorom izoblikovali.

R-KANAL je v začetku svojega delovanja imel, sicer zelo maloštevilne, toda bile so, redke dobre oddaje, tudi v lastni produkciji. Tudi tako imenovani R-TEDNIK, pregled tedenskega dogajanja, je bil nekoč mnogo kvalitetnejši. Sedaj pa je R-KANAL, na žalost, postal le posredovalec različnih reklamnih sporočil ter programov različnih televizijskih hiš. Kakšni so ti programi, je odvisno samo od volje vodstva in osebja, ki dela na R-KANALU. Res, da je to privatno podjetje, res, da naročniki nismo delničarji podjetja, vendar pa bi morali imeti tudi možnost vplivanja na programsko shemo, na prenašane programe, saj gre vendar za naš denar. Pornografski programi, ki jih sedaj predvajajo in je nanje končno opozoril g. Mihič,

stanejo verjetno precejšen kup denarja. Za ta denar bi lahko tudi R-KANAL z malo truda in dobre volje dvignil kvaliteto, lahko bi pripravil tudi dober lastni program. Nekateri so bili v svoji debati zelo radikalni. Predlagali so celo, da bi vsi, ki se ne strinjajo s posredovano programsko zasnovo, prekinili najemne pogodbe in tako prenehali podpirati programe dvomljive kakovosti, programe, ki škodljivo vplivajo na ljudi, še predvsem na našo mladino.

Razšli smo se, tako kot vedno, v prijateljskem vzdušju s hvaležnostjo v srcih, da nam je g. Mihič dal temo pogovora, da se je končno našel nekdo in si upal opozoriti širšo javnost na perečo problematiko, (med nami povedano, R-KANAL se za to ne zmeni); razšli smo se v prepričanju, da je nekaj potrebno storiti, z našim denarjem naj ljudi ne zastrupljajo več!

Vili Gamsovec

(PRE)GLASNI RIBNIŠKI ZVONOV

Nisem (še) med ostarelimi in onemoglimi, tudi na majhne otroke, ki bi jih prebujal hrup, se ne morem sklicevati.

Sem samo ena od stanovalcev Oničeve hiše. Eden od razlogov, da večino prostega časa preživim v naravi, je umik pred hrupom, ki sem mu izpostavljena v vsakdanjem življenju.

Stanovalcem Oničeve hiše pretirano glasni zvonovi ne prinašajo miru, radosti, veselja in upanja, temveč načenjajo duševni mir in potrpežljivost. Izjeme bi bili lahko le izredno naglušni stanovalci.

Kdor ima namen udeležiti se verskega obreda, kulturnega dogodka ali pa politične manifestacije, mu hrupno obveščanje ni potrebno, pa naj gre za partijske sirene pokojnega Tita ali za druga sredstva javnega obveščanja.

Tistim, ki si ob smrti žele čim več zvonov, pa v premislek verzi Prešernove Momento mori: "Pred smrtjo ne obvarje kože gladka, od nje nas ne odkupjo kupi zlata..."

Stanovalka Oničeve hiše
Eva Perušek

KDO BO NADZOROVAL NADZORNIKE?

V januarški številki "Rešeta" je uredništvo postavilo zelo aktualno vprašanje nadzora oziroma ocenjevanja dela policistov, to je kvalitete njihovih storitev občanom. V imenu nekaterih prizadetih občanov je bila za konkretne primere tudi podana ocena ravnanja policistov, ki se je glasila: "To sploh ni dobro."

Ker je policija javna institucija, ima tudi javnost pravico, da jo javno ocenjuje. V razvitih demokracijah to počno celo na tajnih volitvah, ko volijo vodjo policistov. Tako volivci neobremenjeno ocenijo delo policije in ga sankcionirajo ali nagradijo.

Seveda pa ocenjevanje poteka tudi preko medijev in preko izvoljenih poslancev ali svetnikov, ki praviloma "nadzorujejo in ocenjujejo delo policije" po pooblastilu volivcev.

V naši novi "pravni in demokratični" državi pa smo se celo oddaljili od tega demokratičnega principa, saj formalno - na primer - lokalna skupnost ne vpliva na "oceno" dela lokalne policije, kot je to bilo celo v bivši državi in tudi še v samostojni Sloveniji.

Te spremembe je pripravila politika, stranke, in uzakonili poslanci, seveda z mandatom volivcev.

To pa še ne pomeni, da politiki ne morejo več nadzorovati dela policije, ravno nasprotno.

Politika, stranke, predvsem pa izvoljeni poslanci in tudi svetniki imajo politični mandat in moč odločanja in seveda ocenjevanja javnih institucij, tudi policije, ter to tudi počno, prikrito ali javno.

Če javnost pogosto negoduje nad delom policije, se pričakuje, da se javno oglasi tudi politika, zlasti izvoljeni predstavniki, v bran zakona in policije ali v bran državljanov, oziroma politika pripravi spremembo zakonodaje, če to oceni za potrebno.

Aktivni odziv politike na probleme v razmerju policist in državljan pokaže spoštovanje politike do policije in seveda do državljanov. Aktivna vloga javnosti in medijev pa je skoraj nujen pogoj.

Zgolj samoocenjevanje policije, kot je bilo izvedeno v preteklosti, pa je bližje nedemokratičnemu principu oblasti, poznanim pod "Kadija tuži, kadija sudi".

Takšno "ocenjevanje" pa seveda ni v čast policiji, še manj pa vladajoči politiki.

Franc Mihič

NA UHO PRIŠLO?

A bi se res ne dalo skrajšati čakalnih vrst v ribniškem Zdravstvenem domu?

Kratek premislek da vedeti, da gre predvsem za napako organizacijske narave oziroma napačno naročanje pacientov. Čakalne vrste po načelu: kdor prej pride, je prej na zobozdravniškem stolu, niso korekne. Tako nekateri, ki so naročeni na primer šele ob deseti uri, pridejo tjakaj ob deveti uri in tako tisti, ki se drži predpisane desete ure, čaka še tistega, ki je imel dovolj časa čakati dlje, kot bi mu bilo treba. Zakaj potem pisanje ur na zelene kartončke, če so povsem nerelevantne? Pomembno je namreč, kdaj ima kdo čas odpraviti se v čakalnico. Potem se pa dogodi to, kar se ne bi smelo: stalen prepir pacientov o tem, kdo je bil prej, in bog ne daj, da bi si vmes še kdo upal skočiti na stranišče, če te pri tem niso opazili vsi navzoči. Ker se potem zaradi prišleka spet porodi nejevolja, kdo je prej segreval stol v čakalnici. Nejevolji pa se je tako lahko izogniti: Naj se vsaj po

vrstnem redu kliče paciente, ki so določeni za posamezno uro, če se že deljenje števil ne obnese. To je vsa modrost.

* * *

Smo upali in čakali, da bo napovedanega meseca februarja zvonjenje zvonov res malo bolj blagovžno, a tega nismo dočakali. Ob namenskem, daljšem potrkanju so res glasni. Toliko glasni, da bodo kakšnemu sosednjemu stanovalcu popustili živci in bo na ogled poklical inšpekcijo. Smo slišali.

* * *

V rokometnih krogih ribniškega paradnega konja INLES-RIKO se bo še ta teden razpravljalo o zanimivi zapuščini, ki so jo v klubu prejeli skupaj s predsednikovim odstopnim pismom. Večmilijonski dolгови. Smo slišali.

ANTIPROPAGANDA ZA DOLENJEVAŠKO CISTERNO

Bralci občinskega glasila REŠETA ste lahko že v nekaj številkih prebrali, kako podaja NERES-NICO o delu gasilskega društva Dolenja vas predsednik PGD Ribnica g. Matjaž Virant.

V januarski številki glasila na str. 16 opisuje, kako se je dogovoril s podjetjem GEO za prevoz vode na zadrževalnik v Prigorico, ki naj bi jo uporabili za preizkuse prepustnosti tal. Od podjetja GEO je zahteval naročilnico za PGD Ribnica, sam pa je nato iskal podizvajalca del v PGD Dolenja vas in v PGD Prigorica, ki je nazadnje z unimogom vodo tudi vozilo!

Nadalje opisuje, kako se je dogovoril s Športno zvezo Ribnica za čiščenje dvorane po končanem novoletnem koncertu. To možnost zaslužka (19.000 SIT) pa je „velikodušno“ odstopil PGD Dolenja vas in to šele tri ure pred pričetkom prireditve. Društvo je tako ponudbo zavrnilo le zaradi prepozno dane ponudbe. Ker ima PGD Ribnica očitno dovolj denarja, saj med drugim tudi od države prejme letno prib-

ližno 5 mio. tolarjev, opravlja bolj donosna dela, kot so: čiščenje kanalizacije, prevoz pitne vode in karamboliranih vozil, izposoja lestev, prikolice itd.

PGD Dolenja vas je za razliko od PGD Ribnica BREZPLAČNO varovalo novoletni ognjemet, medtem ko bi naj PGD Ribnica to storila za 130.000 SIT, pa še za ta denar bi čakali v gasilskem domu. BREZPLAČNO je doljenjevaško društvo varovalo tudi pustni karneval v Ribnici, za katerega varovanje je PGD Ribnica zahtevala 80.000 SIT.

Očitno je hotel in hoče g. Virant med prebivalci KS Dolenja vas in tudi ribniške občine s svojimi zlonamernimi in neresničnimi članki ustvariti negativno mnenje o delovanju PGD Dolenja vas, in sicer z namenom, ki je poznan predvsem nekaterim članom gasilskih društev, da se PGD Dolenja vas ne nabavi novo vozilo-avtocisterna, ampak Ribnici (stara ribniška vozila naj bi, po-birala" pa podeželska društva).

Da, z leti smo si pridobili marsikatero izkušnjo v sodelovanju s PGD Ribnica, ki ga zastopa predsednik g. Matjaž Virant. Ena izmed teh je gašenje smetišča v Mali gori. Ko se je požar na smetišču razširil, da ga ni moglo PGD Ribnica več obvladovati, je zaprosil za pomoč PG sektor Dolenja vas za avtocisterno in unimog. Do tukaj vse lepo in prav, saj si je potrebno v nesreči pomagati. Narobe pa je, da smo mi delo opravili brezplačno, PGD Ribnica pa je stroške gašenja z našim in njihovim delom vred zaračunalo in tudi dobilo plačane!

Po enakem principu se je predstavnik PGD Ribnica domenil za dovoz vode, ki so jo uporabljali pri asfaltiranju ceste Jelendol - Kočevska Reka. Člani PGD Dolenja vas so vodo vozili, stroške prevoza pa je investitorju zaračunalo PGD Ribnica, ki je te stroške povrnilo po 7 letih, konec leta 1999. Gasilski sektor Dolenja vas se za take ponudbe „najlepše“ zahvaljuje PGD Ribnica, ki ga zastopa predsednik g. Matjaž Virant. Saj vendar ne more biti tako, da nekdo dela, drugi pa izstavi račun in pokasira.

Pričakujemo, da se bo predsednik PGD Ribnica g. Matjaž Virant opravičil za napisane neresnice.

*Poveljnik sektorja Dolenja vas
France Vidervol, s.r.*

IZBRANCI LJUDSTVA?

V Sloveniji stranke vse pogosteje prakticirajo, da za poslance kandidirajo kar župane iz svojih strankarskih vrst. Preračunljivo, poceni, enostavno in dokaj zanesljivo za uspeh.

Pri tem pa stranke in seveda takšni kandidati pozabijo in zamočijo, da so bili, tako kot predsednik države, za župane izvoljeni po dvokrožnem večinskem sistemu, kar naj bi tudi kazalo na pomembnost njihove funkcije in seveda odgovornost do volivcev.

Po izvolitvi pa parlamentarne stranke in njihovi poslanci in, seveda, poslanci-župani naenkrat "odkrijejo", kako pomembna in zahtevna je poslanska funkcija. Zato morajo biti poslanci

"primerno nagrajeni in stimulirani", odobreni so jim posebni delovni pogoji.... Vse lepo in prav, saj resnično opravljajo pomembno in zahtevno delo v državnem zboru!

Kako pa je sedaj s pomembnostjo županstva in odgovornostjo županov poslancev do volivcev, ki so jim mandat županstva podelili celo po večinskem "predsedniškem" volilnem sistemu? Pri "proporcionalni strankarski odgovornosti" se seveda ta problem lahko poenostavi. Zaradi županovih novih poslanskih pomembnejših dolžnosti in odgovornosti se njegovega namestnika, podžupana, ki naj bi bil "skoraj župan", poišče in izvoli kar v okviru "proporcionalno izvoljenih svetnikov", mimo potrebne "večinske volje volivcev".

Pri tem takšna izvolitev podžupanov ne moti celo stranke, ki je "vse stavila na večinski sistem in večjo odgovornost do volivcev".

Ta stranka se žal na zadnjih volitvah ni niti toliko potrudila, da bi svojo "vero"

v večinski volilni sistem izpričala tako, da bi

večinski sistem, kot dokaz svoje demokratičnosti, uporabila vsaj pri svoji interni izvolitvi poslanskih kandidatov, da bi bili ti vsaj znotraj stranke "večinsko izvoljeni", in ne kar z "vrha" predlagani in postavljeni na kandidatne liste.

Do naslednjih volitev je dovolj časa, da stranke razmislijo o problemu županov-poslancev, volivci pa o tem, kateri stranki, poslancu in županu bodo dali svoj glas?!

Menim, da večina volivcev in tudi poslancev-svetnikov le želi, da bi imeli Izbranci ljudstva večji ugled, kot ga imajo sedaj.

Franc Mihčič

P.S. Da pa je v slovenski demokraciji "oblast res slast" in ne "služenje" na osnovi na volitvah pridobljenega mandata, dokazujejo številni primeri politikov, predvsem v izvršni oblasti, ki nam "vladajo", čeprav jim volivci na volitvah niso podelili mandata.

Piše:

*mag. Janez Drobnič
poslanec Državnega zbora*

Uveljavljanje odškodnin zaradi političnih krivic po vojni

Državni zbor RS je na svoji 2. seji dne 1. februarja 2001 sprejel Spremembe zakona o popravil krivic. Ključni del teh sprememb je podaljšanje roka, do katerega lahko vlagatelj uveljavlja odškodnine kot žrtve, političnega zapornika ali po vojni pobite osebe. Ta rok se podaljšuje do 31. 12. 2001. S sprejetim zakonom se štejejo za pravočasne tudi tiste vloge, ki so bile že vložene in se bodo obravnavale enako kot vloge, ki bodo vložene od uveljavitve tega zakona, torej do konca decembra 2001. To pomeni, da tistim, ki so že vložili svoje zahtevke po maju 1998, in se je v postopku ugotovilo, da so jih vložili prepozno, le-teh ni potrebno še enkrat vlagati.

Ni odveč poudariti, da je bil ključni razlog za sprejetje navedenih sprememb zakona Odločba Ustavnega sodišča

RS v zadevi o žrtvah vojnega nasilja. Ugotovilo je, da je bil rok za uveljavljanje pravic prekratek in zato ga je potrebno v razumnih okvirih podaljšati.

V Zakonu o popravil krivic, ki je bil sprejet v državnem zboru 25. oktobra 1996 in objavljen v Uradnem listu RS (56/96, str. 5060), so v drugem členu tega zakona navedeni upravičenci, ki so: bivši politični zaporniki v obdobju od 15. 5.1945 do 2.7.1990, po vojni pobite osebe, osebe, ki so bile obsojene pred sodiščem drugih republik ali federacije nekdanje Jugoslavije in svoji po vojni pobitih oseb. Potencialnim vlagateljem priporočamo, da pokličejo ali obiščejo Vladno komisijo za popravilo krivic, Tivolska c. 40, Ljubljana. Komisija spada pod ministrstvo za pravosodje.

SAMO TAKO NAPREJ, NAŠI VRLI LONČARJI!

Ana Češarek, ki se je skupaj s svojim zetom Janezom Pogorelcem komaj pred dvema letoma odločila za samostojno pot v lončarstvu, že od vsega začetka žanje uspešne potrditve svojega dela. Njene jaslice so bile letos najlepše v deželi, kakor so razglasili na ljubljanskem magistratu, in ker je tamkaj že predlani pobrala drugo nagrado, se je odločila, da bo svoje mesto zdaj prepustila drugim. Potrditev za dobro opravljeno delo je bilo namreč tisto, kar je bilo največ vredno. Pa vendarle ga je bila ponovno deležna v januarju, ko je skupaj z ostalimi Slovenci, Avstrijci in Italijani razstavljala svoje edinstvene pokrajinske jaslice na razstavi treh dežel v Avstriji. Organizatorji so bili tako navdušeni nad njimi, da se je domov vrnila brez njih, ker so jih odkupili. Znanе svetopisemske figurice je zamenjala s podobami iz naših krajev, od možakarja, ki plete vitre, do kozolca, ki se pojavlja na naših tleh, do Ribničana s krošnjo, medtem ko je bila Marija kot kmečka mamca zavita v ruto.

Njene jaslice gredo pravzaprav na vse kraje, saj bodo tudi tiste, ki so ob koncu minulega leta dobile najvišje priznanje, celo leto bogatile na novo odprto galerijo na Brezjah. Ene so nameščene v protokolarni stari domačiji nad Kamnikom, še vedno pa se odloča, ali bi se s svojim jaslicami prihodnje leto pojavila tudi v

Veroni, kamor je sredi januarja odšla na ogled velike razstave jaslic.

Tisto najbolj zlahtno, česar si kdo, ki se ukvarja s tako starodavno obrtjo, res želi, pa je gotovo pohvala osebe, ki velja za avtoriteto glede strokovne presoje o tem, kaj je umetno in domače in kaj je kič. Tako je Ana Češarkova po priporočilu njene stranke prvič obiskal dr. Janez Bogataj in bil presenečen. Presenečen nad tem, kako dobro se lončarica prilagaja splošnim smerem ponudbe in povpraševanja, ji je zaupal izdelavo nekaterih izdelkov in podal tudi nasvete o tem, kako naprej. Presenečen je bil tudi nad večino zeta Janeza, ki vreteno vrti bolje kot mnogo bolj izkušeni mojstri, pa vendar je samouk, tako kot Ana. Nekaj te ustvarjalne žil-

ice se je preneslo že v Janezovo petletno hčerko Saro, ki kaže zanimanje za to lepo obrt.

Težko pa je reči, s čim se gospa Ana pri svojem delu najraje ponaša. Gotovo z zetom, ki soustvarja z njo, če pa jo vprašamo po tem, kateri izdelek ji je zavoljo tega, koliko in kako kakovostnega časa je zanj porabila, najbolj pri srcu, obmolkne. Potem pa le prizna, da vsak, ki se ji iz glinene mase prvič poraja izpod rok. Najsi bo Krpan, ki prenaša kobilico; kurent, papež, Ribničan, Prešeren ali pa obraz človeka, ki nemo strmi s fotografije.

AP
Foto J. Štern

Zanimivost

KO JIH VIDITE OBRODITI, JE
VES TRUD POPLAČAN.

BUČE DOLGINKE

Narava je nepredvidljiva, če sodimo po tem, s čim je sposobna obdarovati ljudi tudi v bolj ostrih klimatskih razmerah, ki naj bi za gojenje določenih rastlin ne bile tako primerne. Še posebej ne za tiste, katerih sadike je Veronika Čihal s Knafljevega trga uspela dobiti od znancev z Reke. Gre za sorto, ki jo tod naokoli še nismo videli, in Čihalova, ki ljubi vrtarjenje, jo je najprej posadila v rojstnem Novem mestu, saj je vedela, da so te buče sila občutljive na klimo, potrebujejo dosti zalivanja, gnojenja in okopa-

vanja. Tako bogato so obrodile, da jo je zanimalo, ali bo tudi Ribnica, kjer zna biti vreme kaj neugodno, primerna za njihovo rast. In je, čeprav je na plano prikukalo malo manj plodov. Na svoji njivici je lani uspela pridelati več kot meter dolge nenavadne buče. Vsestransko uporabne so: imajo podoben okus kot tudi ostale jedilne buče, pa še pripravnejše so za rezanje. Če iz dozorelih buč s kakšno žičko izdolbite seme, pa so še čudovit olesnel okras. Posaditi jih je treba sredi aprila, najbolje kar v cvetlične lončke - štiri do šest semen bo čisto zadosti, a vsako je treba posaditi v svoj lonček. Ko mine nevarnost slane, jih lahko prenesete na dobro pognojeno njivico, če jo imate. V jamico daste sadike, dodaste še malo hlevskega gnoja in dobro zalijete. A po 20 centimetrih dolžine ji morate pritrčiti še močno oporo, da bo ta buča velikanka lahko namestila svoj sad. Tod naokoli pa je verjetno več takih vrtarjev, ki bi radi lepe buče posadili na vrtovih, bližje očem. Tudi to lahko storite, saj buče ljubijo zavetje, pravi Čihalova. Le zraven dreves (ali ograje) jih posadite (3 semena povsem zadoščajo) in se bodo sila lepo razpredale okrog vej, če jih boste pustili vzpenjati se. Če pa jih boste silili navzdol, vam bodo zrasle ravne kot sveča.

Za vse ostale informacije pa je bolje povprašati gospo Veroniko na tel. št. 8360 736, pa še sadike vam bodo na voljo.

Kako bogato se te buče obnesejo, priča tudi zgodba njenega bratranca, ki je buče posadil v malo toplejšem kraju, v Ivančni Gorici: "Joj, toliko jih je bilo, da smo jih na gnoj metali. Vseposvds so visele!"

AP
Foto Verica Rakič

ŽIVLJENJE NA JUGU AFRIKE

Bilo je v petek popoldne. Kot vsak drugi jesenski dan je rahlo deževalo in bilo precej temačno. Za marsikoga nič nenavadnega, toda zame je bil to poseben dan. Prišel je čas, ko se je bilo treba odpraviti v Južnoafriško republiko. Preko študentske organizacije za izmenjavo študentskih praks sem že prej dobil odločbo za opravljanje prakse v bližini Johannesburga v južni Afriki.

Južnoafriška republika (JAR) je 61-krat večja od Slovenije in ima okoli 45 milijonov prebivalcev, od katerih je le 5 milijonov belcev in 3 milijone obarvanih ljudi (mulatov). V JAR je 11 uradnih jezikov, med katerimi je med belci najbolj razširjena afrikanščina in šele potem angleščina, črnici pa večinoma govorijo zulu, sotho in xhosa jezik. Večji del zahodnega dela države pokriva polpuščava, medtem ko je proti vzhodu več padavin in prehaja iz savane do subtropskega rastja na skrajnem vzhodu države. V osrednjem delu pridelujejo največ koruzo in sončnice. Država je zelo bogata z naravnimi bogastvi, kot so zlato, platina, železo, diamanti itd. Življenje belcev je zelo podobno življenju v Sloveniji oziroma v Evropi, medtem ko večina temnopoltih prebivalcev živi v barakarskih naseljih. Cestno omrežje imajo zelo dobro, saj ima skoraj vsaka malo večja vas svojo avtocesto.

Po prihodu na letališče so me že čakali predstavniki južnoafriške študentske organizacije. Prvi vikend, ko sem stanoval pri njih, so mi razkazali glavno mesto Pretorio, ki je znana po svojih drevoredih jacarand, ki zelo lepo cvetijo v novembru. Tako sem malenkost zamudil vso to množico vijoličnih cvetov, prišel sem namreč 2. decembra, toda nekatera drevesa so bila še vedno v cvetju. Pomlad se je že prevešala v poletje in pokrajina je bila vsa v zelenju. Čisto drugače kot sem si predhodno predstavljal. V ponedeljek so me odpeljali na moje delovno mesto. To je bilo v mestu Vanderbijlpark (60 km južno od Johannesburga), kjer sem se javil v firmi, v kateri naj bi delal. Trenutek zatem sem se sedel v avtu tajnice mojega bodočega šefa, ki me je peljala v moje stanovanje. To je hiša v lasti firme, v kateri sta poleg mene živela še dva študenta iz Evrope. Za naše razmere niti ni bila tako skromna, saj je imela 6 sob, dve kopalnici, dve kuhinji, vrt in garažo. V sklopu pa je bil tudi dvakratni obisk snazilke na teden in tedenski obisk vrtnarja.

Naslednji dan sem se s svojima novima sstanovalcema odpeljal na delo s službenim avtom. Šele tedaj sem videl vse razsežnosti tovarne. To je jeklarna Iscor z 9.000 zaposlenimi samo v tem obratu, velikost obrata pa je okoli 6x10 km. Naj omenim le to, da sem imel od vhoda pa do

Na najbolj južni točki Južne Afrike. Tamkaj je bil tudi avtor (srednji na sliki)

svoje pisarne skoraj 4 km po tovarniškem območju. Delal sem večinoma v pisarni za računalnikom in imel precej proste roke, saj sem delal na samostojnem projektu. Pri delu se kmalu opazi razlika med belci in črnici. Črnici večinoma delajo manj vredna dela in so večinoma ne kvalificirana delovna sila. V pisarnah večinoma sedijo le belci. Povedati je treba, da je bil v JAR do leta 1994 v veljavi apartheid, to je ločeno življenje belcev in črncev. Tako so bili mešani zakoni prepovedani in bila so ločena črnska in belska mesta. Črnici seveda niso imeli volilne pravice, čeprav so bili večinsko prebivalstvo. Leta '94 so bile izvedene prve splošne volitve in belci so izgubili oblast, za predsednika je bil izvoljen vsem znani Nelson Mandela. Sedaj se belci ne zanimajo kaj preveč za politiko, saj nimajo možnosti priti v vlado, imajo pa še vedno večino kapitala v svojih rokah. V času mojega bivanja so imeli tam tudi volitve, ki so potekale v torek, ki je bil zato dela prost dan. Poleg tega je zanimivo tudi to, da vsak volivec, ki pride volit, dobi črno piko na palec desne roke, da se prepreči goljufanje z glasovi.

Življenje je počasi teklo dalje. Spoznal sem veliko novih prijateljev, tako črnih kot belih, med vikendi in prazniki pa sem potoval po deželi. Za novo leto sem se odpravil na jug, v drugo največje mesto Cape Town ali Kaapstad, ki je najbolj evropsko in turistično mesto v celi državi. Leži na skrajnem JZ, blizu znanega Rta dobre nade. Zanimivo je to, da je kljub temperaturi zraka nad 30 stopinj C temperatura vode v Atlantiku le okoli 10 stopinj C. Toda če se človek odpravi na drugo stran rta do Indijskega oceana, se temperatura povzpne na znošnih 18 do 20 stopinj C. Tako je možno plavati celo s pingvini, ki imajo tu svoje kolonije. V okolici Cape Towna je tudi ogromno vinogradov, in ker so letni časi na južni polobli ravno obratni glede na naše, so imeli tu januarja zrelo že prvo grozdje.

Med vikendi smo se pogosto odpravili tudi v narodne

parke, kjer se je možno podati na safari kar s svojim osebnim avtom. Če ostanete v avtu, se predvideva, da si dovolj zaščitene v primeru z bližnjim srečanjem s kakšno divjo živaljo, toda enkrat sem se preveč približal tropu slonov in neka slonica me je z glasnim trobljenjem in z razvnetim mahanjem z ušesi hitro opozorila, da tam nisem zaželen. S tako veliko živaljo se nisem želel pripraviti, saj mi avto ne bi nudil nobene zaščite, in sem jo zato ucvrl nazaj.

Prebivalci osrednjega dela JAR se januarja odpravijo na dopust v okolico Durban, to je na JZ delu države, kjer se Indijski ocean segreje že na 25 stopinj C. Tako sem se tudi jaz odpravil na krajši dopust na morje v to tretje največje mesto. Tu živi močna indijska skupnost, potomci delavcev na plantažah sladkornega trsa. Podnebje je subtropsko in toplo celo leto. Včasih je celo preveč soparno. Kmalu se je moje delo končalo in na koncu sem si vzel še dodaten teden za obisk Namibije. Po dvajseturni vožnji z avtobusom iz Joburga pridemo do glavnega mesta Namibije Windhoek. Večino časa se vozi po polpuščavi, kjer ni kaj dosti zanimivega, le grmičevje z manjšimi drevesi in vetrnicami, črpajočimi vodo za živino, ki se pase po teh planjavah. Zelo zanimiv je mejni prehod. Ko se avtobus ustavi, morajo vsi potniki v vrsti čakati pred pisarno, da pregledajo njihove potne liste. Vsak mora izpolniti tudi poseben obrazec za vstop v Namibijo. Ko južnoafriški uradniki pregledajo listine, se gre zopet v avtobus in se vozi še pol ure, da se pride do namibijskega dela mejnega prehoda. Moja glavna postaja v Namibiji je bila puščava Namib, ena sama peščina, kamor ti seže pogled. Zanimivo je bilo deskanje po sipini navzdol, manj zanimiva je bila seveda hoja navzgor, izjemno težavna zaradi peska, ki se vedno posipa.

Po puščavski avanturi se je moje bivanje na južni polobli počasi bližalo koncu. Vrniti sem se moral nazaj v zimski raj. Na moje veliko veselje se je vreme doma takrat malo otoplilo in nisem doživel prevelikega temperaturnega šoka, saj sem prišel iz puščavskih +40 stopinj C na slovenskih +50 C.

Upam, da je moj prispevek dovolj zanimivo vabilo na obširnejšo predstavitev JAR in Namibije, ki jo bom podprl tudi z mnogimi diapozitivi. Glede točnega datuma samih predstavitev se bo potrebno še dogovoriti, toda okvirno bo nekje konec februarja ali v marcu.

Tekst in foto Jože Andolšek

Fran Jaklič -
Podgoričan in njegova
poveš

ZADNJA NA **GRMADI** **IV. del**

Gregor se je zopet pognal, da je podrl nekaj ljudi in jih celo vrsto pustil za seboj, pa je padel in kopica ljudi se je navalila nanj. Obupni klici ženini so ga spravili zopet kvišku. A vse zastonj! Na "kamnu" so jo držali, a on ni mogel do nje. Klicala ga je na pomoč, a pomagati ji ni mogel. "Usmilite se je, saj ste ljudje!" Ozrl se je poln obupa po ljudeh, ki so ga zrli brezsrčno in topo. "Pusti babo, boš pa drugo dobil!" mu je rekel nekdo in sto se jih je odurno zasmejala.

1. Na sramotnem **kamnu**

"Otrok se usmilite!" za njo naj jih pomečejo v ogenj. Zatre naj se coprniški zarod!" Ko vse prošnje niso nič izdale, je Gregor začel klicati pekel na pomoč. Odpre naj se in požre vse, ki so brez srca. A takoj potem je obrnil oči v nebo in obupan klical: "Jezus! Križani! Usmili se me! Reši jo! Ti jo reši! Ti veš, da ni coprnic! Reši jo, reši!" Na trgu je prenehalo sleherno barantanje. Sejmarji so pritiskali od vseh strani na trg, da bi videli, kaj se godi. Prodajalci so pustili štante in prišli bliže, okna v hišah so se odpirala, iz gostiln so prihajali radovedneži. Gledalcev je bilo glava pri glavi. Množica je valovila sem in tja kakor morje. Obupni klici moža in žene so tonili v kričanju in krohotanju zbesnelih preganjalcev. Tuji sejmarji so mislili, da so zalotili tatove, ki so zmikali sejmarjem mošnjičke in odpirali pasove. Ženskam se je smilila žena na kamnu, vsa razmršena in obupana, v pesteh trdosrčnih, sirovih biričev. "Reva! Kaj pa je naredila? Pustite jo, saj ima dušo! Psi!"

Na prag svoje hiše pride pogledat gostilničar Miklovc, čigar hiša z gostilno je bila najbližja kraju, kjer se je godil ta prizor. Bil je sosed tedaj vsemogočnega gradu. Gostje so pustili pijačo in tiščali glave v malih oknih ali pa šli past radovednost pred hišo. Tedaj je stopil za njimi, da bi videl, kaj se godi. Ženske na kamnu ni mogel spoznati, pač pa je spoznal po glasu lončarja Gregorja. "Kaj pa je ta naredil," je vprašal osupel, "ali je tat?" Nato je poslušnil. In ko je razložil posamezne vzklike iz množice in celo spoznal po glasu one, ki so vzklikali, je srdit zavpil: "Sramota! Na semanji dan vlačite v ječo nedolžne ženske. Pred vsem svetom odkrivате našo zaslepelost!" Mož je bil iznenaden. Bil je že večkrat priča, kako so prignali mimo vogala njegove hiše biriči žensko, ki je bila obdolžena copranja, in jo vlekli v grad. In za njimi je drečila besneča drhal, kličeča: "Smrt coprnic! Na grmado ž njo!" Tudi je videl, kako so ljudje sami

Krašenje suhe robe v Ribniški dolini

Ribniška domača obrt, suha roba, obsega devet panog: posodarstvo ali pintarstvo, žličarstvo in kuhalničarstvo, ročno mizarstvo, strugarstvo ali drakslarijo, orodjarstvo, zobotrebčarstvo, obodarstvo, podnarstvo in rešetarstvo.

Ribniški človek, zdomar, je z izdelki različnih panog hodil po širnem svetu in tako spoznaval pri ljudeh potrebe po različnih izdelkih. Ni

igrače. Vendar je bila tehnika barvanja drugačna kot pri krašenju, saj je šlo pri barvanju igrača za tako imenovano polno barvanje.

V Ribnici je leta 1957 vodil tečaj za ožiganje gospod Janko Trošt, ki mu lahko pripišemo pedagoško delo v muzeju, saj ni samo zbral predmetov za muzej, temveč je tudi pojasnil njih rabo na različne načine. Zanimal ga je motiv vitre, simbola Ribnice, in iz nje tudi razvil različne

Ožgani in pobarvani predmeti v OŠ Ribnica

Foto Polona Rigler Grm

naključje, da se je po 2. svetovni vojni začelo razvijati tudi spominkarstvo. Med spominkarstvo štejemo: miniature lesenih posod, žlic, krošenj, rešet, šoferske obeske, ribniški pušljec, miniaturnega Ribničana krošnjarja, vazice, uhanke, zapestnice, leseno sadje ter ožiganje in barvanje suhe robe.

Z "ožiganje in barvanje suhe robe" poimenujemo krašenje ali dekoracijo suhe robe. To se je začelo bolj sistematično uvajati konec petdesetih let. Množično pa je bilo razširjeno v 60., 70. in 80. letih. V 90. letih pa je bila z razpadom Jugoslavije in s prenehanjem tega tržišča ta dejavnost okrnjena.

V Ribnici je prvi vpeljal tehniko ožiganja ravnatelj meščanske šole in ustanovitelj ribniškega narodopisnega muzeja Janko Trošt. Prve poskuse ožiganja že pri ročnih delih v šoli, približno leta 1938. Otroci so ožigali figure za jaslice. Najprej so prerisovali figure za jaslice na papir in jih prekopirali z indigom na les. Ožigali so z aparatom za ožiganje, in sicer je le-ta deloval na bencin. Aparat je sestavljala steklenica z bencinom, ki so jo z eno roko stiskali, z drugo pa so držali ročko za ožiganje. Na koncu ročke je bila votla igla, skozi katero je prihajal bencin, ki je gorel in zarisoval figure.

V Sodražici je leta 1942 začel uvajati tehniko ožiganja in barvanja gospod France Zajc, ki je vodil učno delavnico za lesostrugarstvo in galanterijska dela. V tej delavnici so se učili praktično in teoretično strugarstva, hkrati pa tudi učili barvanja in malo ožiganja v lesene

vzorke. Ohranjene so njegove risbe in skice različnih variant motivov vitre. Za njim so njegovo tehniko ožiganja vitre in drugih motivov prevzeli ostali znani Ribničani, ki so se ukvarjali s suho robo. Poznani so priimki Kacjan, Drobnič, Arko, Matoh, Petek, Cebin, Pakiž, Zajc, Štupica ...

Obstajajo tri tehnike dela:

1. izrisovanje motivov na "paus" papir, prerisovanje s trdim predmetom na les, ožiganje s senčenjem ali barvanje in lakiranje;
2. risanje motivov na plastično prozorno folijo, prebadanje obrob motiva s svodom, nanašanje saj s čopičem za britje na kopirno folijo (saje iz zažganega in zdrobljenega časopisnega papirja), položeno na želen predmet ožiganja ali barvanja in lakiranje;
3. direktno ožiganje na predmet brez predhodnega izrisovanja na papir in lakiranje.

Ožiga se z električnim ožigalnim aparatom. Za ožiganje je potrebna posebna žica cekas, ki je trda in negorljiva. Vsak aparat posebej izdelajo okoliški električarji. Najlepše se ožiga na javorov les, delno tudi bukev, hrast, smreko.

Predmeti ožiganja so iz panog posodarstva, žličarstva, predvsem pa ročnega mizarstva in strugarstva. Z eno besedo jih lahko označimo kot spominke, saj ožgani predmeti nimajo uporabne funkcije, temveč služijo kot okras ali spomin. Predmeti ožiganja so: kuhinjski krožni-

ki, vinski sodčki, vinske garniture, majolike, keliški, pručke, dežnikarice, ribniški pušljc, skleda za sadje; in miniaturre: škafci, gobice za šivanje, noži, vilice, velnice, goldiice, pinjice, klavirca, sitca, čebularice, solničke, kuhalnice...

Nekateri ožigalci so hkrati izdelovalci in ožigalci, drugi pa so samo ožigalci in hkrati uslužbenci, gospodinjje. Poudariti moramo, da morajo imeti ti ljudje vsaj malo umetniške žilice, da si lahko narišejo motiv na papir ali pa ožigajo neposredno na predmet. Pri tem delu je potrebna tudi izurjenost. Robo za ožiganje so dobivali predvsem v Spominkarstvu Ribnica, Domu Sodražica, Kmetijskih zadrugah Ribnica, Velike Lašče, Cerknica, Lož ali pa od zdomarjev in samih izdelovalcev suhe robe. Velikokrat sama roba ni bila prvotna, zato je bilo potrebno mesto, kjer je bila grča, ožgati, osenčiti ali pobarvati, tako da okras da lep videz. Vsa boljša roba je šla za izvoz, slabšo pa so okrasili z ožiganjem ali barvanjem. Krašenje suhe robe z barvanjem je zahtevalo predvsem jugoslovansko tržišče. To robo so odkupovale trgovine s spominki širom po Jugoslaviji, ker jim je bil všeč takšen način krašenja. Ta trg je zahteval predvsem cvetlične in živobarvne motive. Za slovenski trg je prevladoval motiv z grozdom in ožgani, ne pa toliko pobarvani predmeti. Med motivi ožiganja in barvanja prevladuje ožgan in pobarvan grozd za sodčke, krožnike,

vinske garniture, majolike, keliške. Veliko je tudi cvetličnih motivov, ki predstavljajo simbol naroda: nagelj, encian, planika. Med motivi najdemo še lešnike, koruzni storž, kruh, klasje, pokrajinske motive, portrete ljudi, figure živali in drugo. Najbolj prepoznaven pokrajinski motiv je Ribnica ter geometrijsko oblikovana vitra, ki simbolizirata samo Ribniško dolino.

V 70. in 80. letih, ko je bila ta dejavnost v razcvetu, se je po pripovedovanju s tem ukvarjalo "pol Ribnice in pol Sodražice". Te tehnike so se ljudje priučili sami, razen izjem, ki so se s to dejavnostjo ukvarjali kot pionirji, umetniško nadarjeni, in uslužbenci v Suhorobarstvu in Domu, ki so morali nekaterim strankam delo ne samo posredovati, ampak jim tudi pokazati sam postopek, način dela.

Da je imelo krašenje suhe robe veliko odmevnost v življenju Ribničanov, potrjuje dejstvo, da je tudi v OŠ Ribnica deloval suhorobarski krožek, kjer so se otroci učili ožiganja. Danes ne deluje več, ampak se pri tehničnem pouku učijo risanja in ožiganja vitre kot prepoznavnega simbola Ribnice.

Kakorkoli že, krašenje suhe robe nekomu pomeni okras, znanje, spomin na domači kraj, notranje doživljanje lepega, drugemu pa samo kič. Vsekakor pa gre kot dodatek k suhi robi, ki je pustil sled v življenju Ribničanov.

Priprava Polona Rigler Grm, kustosinja

KULTURNE DROBTINICE

KOMORNIKI ODHAJAJO V TUJINO

Komorniki ne mirujemo, ampak se kar pridno potepamo po Sloveniji. Gostovali smo v dveh krajih: 14. januarja v Piranu, od koder smo prinesli tudi fotografijo, 21. januarja pa smo peli na Viču v Ljubljani.

V obeh primerih smo najprej peli pri mašah, nakar smo izvedli tudi krajši koncert. Ker se nam obeta tudi gostovanje v tujini, so seveda dobrodošli koncerti, ki jih opravimo po domači deželi - tudi kot predpriprava.

*S komorniki in za njih
Andreja Pogorelec
Foto
Marko Čampa*

KUD France Zbašnik
Dolenja vas
organizira že tradicionalno predstavo:

MATERINSKI DAN

Vabljeni prav vsi,
še posebej pa mamice, mame in babice,
v soboto, 24. marca (ura bo objavljena naknadno),
v dvorani DC - 16, v Dolenji vasi

prignali in privlekli nesrečno žrtev v grad, kjer jo je čakala tezalnica in obsodba. Ko je pa zapazil nesrečnico, ki še ni bila obsojena, na kamnu, se je pognal med ljudi, ter se s silo in prošnjami preril do besneče množice, ki se je prerivala okrog kamna. "Ali je to pravica? Ta še ni bila sojena, pa ste jo postavili na kamen," je zavpil na vso moč, da je prevpil hrup in šum. Za hip je divjanje ponehalo in biriči so se osupli ozrli vanj. Ko je nesrečnica na kamnu zaslislala znani glas in uzrla Miklovca, je stegnila roke proti njemu in proseče zaklicala: "Oče Miklovi! Rešite me! Rešite me." "Ne delate po postavi!" je zagrozil Miklovc biričem. "Kdo vam jo je ukazal postaviti na kamen? Kdaj je bila obsojena?" Biriči so se spogledali in njihov poveljnik ga je zavrnil: "Cesarski sodnik je ukazal jo prijeti!" "Pa ne postaviti na kamen!" ga je prekinil jezno Miklovc. Roke biričev so omahnile.

"Mi smo jo obsodili! Coprnica je!" so vpili krog njega ljudje. "Sodba je taka, da pride vsaka na grmado, ki je coprnica!" je zavpil Kovač, ki se je bil preril do kamna, in nadaljeval: "In njen prah naj se razprši na vse vetrove. Meni naj jo dajo na nakoval!" Množica je začela tuliti, kar je dalo Kovaču pogum, da je vpil: "Tudi tisti naj bodo obsojeni, ki zagovarjajo in pomagajo coprnicam. V zvezi so z njimi! Coprniki so! Tudi tebe bi bilo treba prijeti!" Miklovc je spoznal nevarnost, vendar je še dejal biričem: "Zatožil vas bom, da delate proti postavi! Peljite jo tja, kamor je ukazano!" Te besede so streznile biriče, da so jo potegnili s kamna. Miklovc pa je dejal Kovaču: "Norec! Ti bi lastno mater na grmado spravil." "Sodba mora biti za vse enaka!" ga je zavrnil Kovač. "Pa tudi tebi ne odide!" Miklovc se je razburjen obrnil in vrnil skozi gnečo v hišo, a za njim so žugali in grozili: "Coprniki! S hudičem si v zvezi! Tega primite!" Biriči so vlekli Krzničevko v grad. Zastonj se je upirala, zastonj klicala na pomaganje; nikjer ni bilo usmiljenega srca, nikjer pomoči. Množica se je razmikala. Privlekli so jo do grajskega mostu in ker ni bilo nobene gneče več in so imeli biriči dovolj prostora, so jo dvignili in ročno nesli čez most. Jetnišničar je odprl vrata. Biriči so pahnili Lucijo Krzničevko k drugim nesrečnim žrtvam, ki so že v strahu in obupu čakale sodbe. "Smrt coprnic! Na grmado z njo!" Tudi Gregor je hotel za njo, toda na mostu so ga ustavili biriči. "Ženo mi dajte nazaj! Vrnite mater otrokom!" je vikal in prosil, a otroci so jokali in klicali: "O, mati, mati! Kje so naša mati!" A biriči so bili močje postave, mrki in neizprosni ljudje. Ko ni Gregor opravil ničesar s silo, je padel pred biriče na kolena, povzdignil roke in prosil: "Oh, usmilit se me! Dajte mi ženo nazaj, dajte nazaj mater! Kakor Boga vas prosimo! Pustite me k ženi! Zaprite me z njo v ječo! Slišite! V ječo me vrzite! Pred gospoda rihtarja me peljite, da mu povem, da je moja žena, moja Lucija, mati teh otročičev, nedolžna. Slišite! Nedolžna je!" Toda biriči so bili gluhi in trdi. Samo birič s priimkom Šamut, je obrnil oči proč, pogledal na Bistrico in potem gori v grajska okna, kakor da od tam pričakoval kakšnega ukaza. Pa se ni nič ganilo.

PO ŠTIRIH MESECIH V RIBNIŠKEM VRTCU PONOVO VIŠJE CENE

Starši zaradi predragega vrtca že od
lanskega poletja množično izpisujejo
otroke

Čeprav so bile cene dnevnega programa v ribniškem vrtcu zadnjič povišane lanskega oktobra, so s prvim februarjem ponovno višje, in tokrat kar za 13 oz. 15 odstotkov. Tako je strošek za prvo starostno skupino skoraj 65.000 tolarjev, za drugo pa dobrih 48.000. Na povišanje so vplivali rast izhodiščne plače, povišanje dodatkov, regres in znižan normativ otrok v skupini. Plače zaposlenih, ki jih določa republiški zakon, nanesejo kar 74 odstotkov ekonomske cene, ki jo starši mesečno plačujejo za varstvo svojih otrok. Ribniški vrtec, ki trenutno skrbi za 343 otrok, mora tudi krepko varčevati, saj strošek neplačanih računov dobaviteljem znaša že 6,5 milijona tolarjev. Po navedbah ravnateljice Andreje Hojč tudi mnogi starši niso redni plačniki, saj so vrtcu dolžni 1,9 milijona tolarjev. Zaradi ponovnega in visokega povišanja cen v vrtcu je bila na izredni februarški seji ribniškega občinskega sveta podana pobuda o reorganizaciji vrtca. "Začnite se programsko in kadrovsko bolj racionalno obnašati," je ravnateljico opomnil Benjamin Henigman, ki se nikakor ni strinjal s 15-odstotnim porastom cen, saj "gre cena gor le zaradi višjih plač v vrtcih in milijonskih dolgov, ne pa zaradi indeksa povišanja cen." Ribnica se mora odločiti, kakšen vrtec sploh hoče, se je strinjala tudi ravnateljica Hojčeva, saj je objekt precej velik, otrok pa je vse manj. Stanje je po njenem mnenju zaskrbljujoče že od lanskega poletja, ko je vse več staršev izpisalo otroke, prihodek vrtca je vse manjši, saj trenutno ponuja le dnevno varstvo, cene pa so tudi zaradi znižanega normativnega števila otrok v oddelkih in vse boljše kadrovske strukture zaposlenih vse višje.

A. Pahulje

Pod drobnogledom:

VRTEC - PRILOŽNOST ZA OTROKOV RAZVOJ IN/ALI (PRE)VISOK STROŠEK

Dilema davkoplačevalcev:
vrtec - poraba ali storitev

Zaradi vse večjih rentabilnostnih težav, ko cena programa vrtca ne zmore pokrivati stroškov, je strokovna služba Vrtca Ribnica predložila občinskemu svetu novo ceno dnevnega programa.

Ceno določajo z zakonom predpisane plače delavcev, materialni stroški in prehrana otrok, ki so odvisni od objavljene rasti cen na drobno.

Na zvišano ceno pa pomembno vpliva manjše število otrok v oddelku, ki ni le posledica manjšega vpisa otrok, temveč tudi eden pomembnih pokazateljev (ne pa edini) kvalitete življenja v vrtcu.

Iz zapisanega je razvidno, da vrtec tako rekoč nima vpliva na oblikovanje cene, čeprav se strokovno in organizacijsko prenavlja, ko bi nujno potreboval denar za razvoj dejavnosti, kakor tudi za preureditev celotnega kompleksa vrtca (stavbe, strehe, igrišča, igrala, dovozne poti, oprema).

Z dobro premišljenimi in strokovno podprtimi projekti delavci vrtca uvajamo spremembe, da ne zaostajamo za drugimi, ki denar imajo.

Potrebe otrok in njihov razvoj seveda ne odtehtajo protiargumentov in potreb odraslih, ki menijo, da je vrtec predrag. Tako je to občutljivo družbeno področje prepuščeno stihiji, finančni radodarnosti in prikriti želji odraslih, da se bo predšolska dejavnost (beri: varstvo!) rešilo/poceanilo, če bodo matere z otroki ostale doma.

Družina, še posebej prevladujoča mala družina, je prisiljena gledati na otroka z vidika stroška, in ne z vidika otrokovih razvojnih potreb. Stimulacija otrokovega razvoja je mogoča v okolju njegovih vrstnikov, kjer bo spodbujen v socialnem in intelektualnem razvoju, v komunikaciji, čustveni inteligenci, kjer se bo uveljavil in pripravljaj na samostojno življenje, kritično in ustvarjalno razmišljanje, pridobivanje pozitivne samopodobe in premagovanje najrazličnejših težav v socialni integraciji.

Povedano z vidika rezultatov, na katere Slovenci prisegamo: učinki razvoja otrok bodo vidni šele kasneje.

Potreba po visoko kvalitetnem delu na predšolskem področju "je zrasla iz že dlje časa znanih ugotovitev, da je uspešnost učenja v kasnejšem obdobju višja, če se pozitivna stališča in interes za učenje sistematično krepita že v zelo zgodnjih letih ter da bi se lahko šolski neuspešnosti in nemotiviranosti lažje izognili in ju minimalizirali, če bi imeli dobre predšolske programe že od zgodnjih let naprej." (T. Vonta: Pogled na predšolske otroke in njihove vzgojitelje iz evropske perspektive, Educa, 1993.)

Veljavna slovenska zakonodaja določa okvire, ki naj bi zagotovili kvalitetno izvajanje predšolske vzgoje. Standardi in normativi pa, kot kaže, presegajo finančne možnosti, zato se položaj vrtecev slabša.

Realne cene, ki bi omogočile kakovosten program, si slovenski vrtci sploh ne moremo / ne smemo izračunati, saj metodologija za izračun cene dnevnega programa, ki naj bi izenačila občine in državljane, ni sprejeta.

V pogojih, ko ceno vrtca določa cela vrsta zunanjih delavnikov, smo upravičeno radovedni, zakaj nacionalni interes ob čedalje nižji rodnosti zaobide prav predšolsko področje.

Cena programa vrtca tako ni primerljiva z nobeno ceno programa v vertikalni vzgoji in izobraževanju, ker cene nobena od institucij (osnovna, glasbena, srednja šola, univerza) ne izračunava, pa čeprav (razen osnovne šole, ki je obvezna) vse našteje niso obvezne in "zgolj" omogočajo uspešnejši razvoj otrok prav tako, kot to velja za vrtec.

Zakaj je/naj bi bila ustanova za otroke predšolske starosti izjema in vrednotenje stroškov njena edina prepoznavna stalnica?

Andreja Hojč
Foto AP

RIBNIŠKI OSNOVNOŠOLCI PO POTEH PREŠERNA

V tednu, od 2. do 7. februarja, smo bili na naši šoli zelo dejavni na kulturnem področju. V čast našega največjega pesnika Franceta Prešerna, ki se je šolal tudi v Ribnici, smo preteklo šolsko leto ustvarjali na likovnem področju, brali njegovo poezijo in pisali pesmi po njegovem vzoru. Te izdelke pa smo v preteklem tednu tudi razstavili in predstavili. 2. februarja smo v pritličju naše šole razstavili risbe po motivih Prešernovih pesmi, ki so jih ustvarili učenci razredne stopnje, izbrala pa učiteljica likovnega pouka

Bernarda Arko.

V prvem nadstropju pa je razstavo pripravila učiteljica Marinka Mate. V ponedeljek, 5. februarja, je izšla tudi prva številka časopisa Krošnja. Poleg nje je izšla še posebna izdaja tega glasila, ob dvestoletnici Prešernovega rojstva, v katerem so zbrani najboljši prispevki učencev, ki so se potrudili in spesnili pesmi. Obe Krošnji sta izšli pod mentorstvom učiteljice Jelke Mate. V torek, 6. februarja, je bila v Idealu prireditev za učence 3. in 4. razreda. Dan pred slovenskim kulturnim praznikom smo bodoči levstikovci skupaj z vodstvom šole položili še venec na Šteklíčkovo hišo. Ob 8. uri je bila prireditev za 7. in 8. razrede, ob 10. uri pa še za 5. in 6.. To prireditev pa smo učenci, pod vodtvom Majde Valčič, pripravili tudi za zunanje obiskovalce, v

dvorani Ideal.

Kdor si je prireditev ogledal, se je lahko sam prepričal, koliko smo sposobni in kako ustvarjalni znamo biti.

Petra Košmerl, 8.a
OŠ dr. Franceta Prešerna, Ribnica

**NASLEDNJA
ŠTEVILKA
REŠETA IZIĐE
26. MARČA**

REŠETO

Že v lanskim majski številki Rešeta smo lahko prebrali prispevek g. Nives Tanko, članice sveta staršev KORAK ZA KORAKOM (v nadaljevanju KZK), in sveta vrtca z naslovom PROGRAM KZK SI ŽELIMO STARŠI TUDI V OSNOVNI ŠOLI. Potem je sledil prispevek g. Polone Golouh, prof. raz. pouka iz OŠ dr. Franceta Prešerna iz Ribnice, z naslovom PROGRAM (KZK) TUDI V RIBNIŠKI OŠ?, ravnateljica Vrtca Ribnica, gospa Andreja Hojč, univ. dipl. socialna pedagoginja, pa je v članku predstavila PROGRAM KORAK ZA KORAKOM - PRILOŽNOST KAKO DRUGAČE.

Vzgojno osebje v metodologiji pripravlja možnosti za to, da bodo otroci postali polnovredni, sposobni in aktivni odrasli, ki bodo skrbeli za druge in bodo sposobni imeti vpliv na svet, v katerem živijo. Hkrati s tem pa vzgojitelji skrbijo tudi ta otroke "tukaj in zdaj". To uresničujejo z upoštevanjem otrokove igre in individualizacije. Ta je dosežena z upoštevanjem trenutne razvojne stopnje vsakega od otrok in z načrtovanjem vrste primernih dejavnosti, ki vsakemu varovančku omogočajo uspešno pridobivanje izkušenj.

Centri aktivnosti / igralni kotički v igralnici in zunanje površine omogočajo otrokom, da na osnovi svojih zmognosti in interesov sami izbirajo. Vsak oddelek ima različne igralne kotičke. Z njihovim oblikovanjem se vzporedno oblikujejo pravila, ki jih skupaj ustvarjajo in upoštevajo otroci in odrasli.

Današnji otroci se bodo ne glede na to, kje živijo, vse življenje srečevali s spremembami na so-

cialnem in političnem področju, s spremembami okolja, s spremembami v znanosti, tehnologiji ter industriji in njihovimi vplivi na trg zaposlovanja.

Hitre spremembe v današnjem svetu zahtevajo, da pri otrocih gojimo željo po vseživljenskem učenju. Metodologija je zasnovana na tezi, da se otrok najbolje razvija, če je resnično notranje vpleten v svoje lastno učenje.

(Povzetek iz literature: izvirnik: Creating Child-Centered Classrooms for 3 - 5 Year Olds, New York, izdajatelj slovenske izdaje: Oblikovanje oddelkov, osredotočenih na otroke od tretjega do šestega leta starosti, Pedagoški inštitut, Razvojno-raziskovalni center pedagoških iniciativ Korak za korakom, prevedla mag. Tatjana Vonta).

Člani sveta staršev programa KORAK ZA KORAKOM bi vas radi seznanili z rezultati VPRAŠALNIKA ZA STARŠE OTROK, KI SE BODO V ŠOL. LETU 2001-2002 VKLJUČILI V PRVI RAZRED OŠ dr. Franceta Prešerna.

Povprašanih je bilo 9 staršev, 8 jih je vprašalnik vrnilo.

- Na vprašanje, ali so starši zadovoljni s programom KZK, so vsi odgovorili pritrdilno.

- Da bi nadaljevali s programom v OŠ, je pritrdilno odgovorilo 7 anketiranih.

- Da bi skupina ostala skupaj tudi v prvem razredu OŠ, je soglašalo 6 vprašanih, eden bo všolan v Dolenji vasi, eden od staršev je bil proti.

- Trije starši so pripravljeni sodelovati pri uvažanju programa KZK v osnovno šolo Ribnica.

Naj zaključim. Povprašani starši so odločeni. Kako se bo vse skupaj razpletalo in kakšen bo zaključek, pa si boste lahko prebrali v eni izmed naslednjih številke Rešeta.

Za svet staršev KZK
Darja Šilec

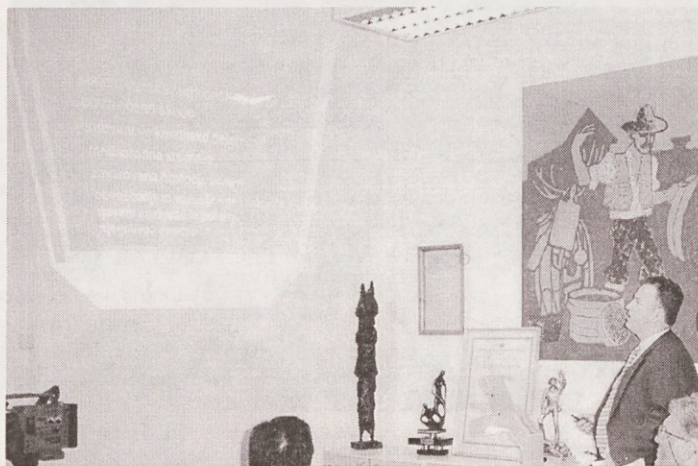
FOTO SMEŠNICE

Vsak izmed vas ima doma verjetno kakšno fotografijo ob kateri ste se že ničlikokrat nasmejali. In zakaj bi se smejali le doma? Pošljite nam jo, in mi jo bomo pokazali ostalim. Zbirali bomo najzanimivejše, najbolj smešne, najbolj posrečene fotografije, jih ocenili, vsakič nekaj objavili in nagradili z barvnim foto filmom ter jih shranili do decembra 2001, ko bomo na sklepni prireditvi Ribniški pušljec 2001 vse zanimive fotografije tudi razstavili. Najboljši oz. najbolj posrečeni fotografiji oz. lastniku pa podelili lep, predvsem funkcionalen fotoaparatus, ki ga poklanja ekskluzivni sponzor akcije Foto Toni.

Nekdo se je že ojunail. Imate boljše? Pošljite jih vendar!

Na vašo željo lahko ostanete anonimni. Pri prevzemu nagrade pa si pridržujemo pravico objave zmagovalca v decembrski oz. januarski številki Rešeta.

Marko Modrej

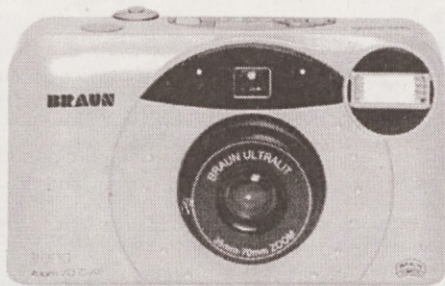
HEJ, ALI BI NAMA KDO POMAGAL?

To prikupno fotografijo nam je poslala Sara Lakota s Kurirske poti in imeli smo razlog, da jo umestimo na stran, kjer se piše o otrocih in se dela za otroke. Ta mala bitja so, poleg tega, da so zelo učljiva, tudi zelo nadebudna. Včasih se tega otroci niti ne zavedajo, jih pa zato toliko prej opazimo odrasli in če je pri roki še fotoaparatus, je prigoda ovekovečena. Pa recite, da mala dva nista simpatična!

NAGRADA!

Fotoaparatus
znamke
BRAUN
trend

zoom 70 C-4F

Ekskluzivni sponzor akcije
FOTO TONI

Plavanje

Mednarodno plavalno tekmovanje Dr. Fig 2001 je privabilo preko 500 otrok iz štirih držav

Kranj, 3. februar - Mednarodno plavalno tekmovanje Dr. Fig 2001 je dobilo ime po pesniku dr. Francetu Prešernu, ki je ravno v zadnjih letih svojega življenja v Kranju dobil vzdevek Dr. Fig (bojda je kranjskim otrokom delil suhe fige). Za simboliko, povezano s Prešernom, je poskrbel animator in gledališki igralec Rastko Tepina, ki se je sprehajal po tribunah in otrokom delil suhe fige. Prireditev je potekala v pokritem olimpijskem bazenu, organizator, plavalni klub Merit Triglav Kranj, pa je privabil 505 najmlajših plavalcev iz 25-tih klubov Hrvaške, Bosne in Hercegovine, ZR Jugoslavije in Slovenije.

Za ribniški plavalni klub je nastopilo 17 otrok, 12 dečkov in 5 deklic, starih od sedem do enajst let. Nekateri od njih so že tekmovali, in imajo nekaj izkušenj, nekaj pa je bilo takih, ki so pravkar zapustili plavalno šolo. Pomerili so se v disciplinah 50 m prsno, 50 m prosto, 50 m hrbtno in 50 m delfin. V zelo močni konkurenci je **Keyla Andoljšek** zasedla 11. mesto na 50 m prsno, na 50 m hrbtno je **Katarina Rajh** zasedla 14. mesto, na 50 m prsno je **Samo Jeranko** zasedel 27. mesto, v najzahtevnejši disciplini, 50 m delfin, je **Toni Valčič** zasedel 31. mesto. Samo in Toni sta zelo dobro odplavala tudi 50 m prosto, žal pa sta bila zaradi prehitrega starta diskvalificirana. Ostali naši tekmovalci so bili uvrščeni med 40. in 100. mestom. Za Ribnico so nastopili še: Jon Lušin, Rok Polajžer, Nejc Lovšin, Sebastjan Kočevar, Žan Tanko, Mark Klarič, Janja Starc, Blaž Oražem, Ines Topolovec, Nika Zobec, Jure Tramte, Kristjan Obranič in Sandi Gornik.

Ena "gasilska" fotografija naših plavalcev, tokrat pomešanih z dekleti glasbene skupine MAKE UP 2

Naslednje tekmovanje, za katerega se pripravljajo naši plavalci, je državno prvenstvo za mlajše dečke in deklice, 18. in 19. marca, prav tako v Kranju.

Strokovni svet Plavalne zveze Slovenije se je na prvi seji letošnjega leta odločil, da pomaga plavalnemu klubu Ribnica. Koordinatorja mlajših reprezentančnih selekcij Darka Petkoviča je določil, da trikrat tedensko obišče Ribnico in pomaga pri delu z mladimi plavalci.

Plavalni klub Ribnica je zelo vesel, da matična zveza skrbi tudi za manjše in mlajše klube.

Drago Marjanovič
Foto Foto TONI

Zimski turnir karateistov

Čakajoč na razglasitev rezultatov na turnirju

Foto I. Rajh

V Črnučah je 16. decembra 2000 potekal Zimski turnir karateistov, ki so se ga udeležili karate klubi iz Čakovca, Tolmina, Celja, Sežane, Črnuč in naši, ribniški karateisti. Zelo dobre rezultate so dosegli, vsak v svoji kategoriji (ELEMENTI-KIHON): Tilen Nosan (1. mesto), Gašper Hren (2. mesto), Katarina Rajh (3. mesto), Anuša Plesničar (2. mesto). Pohvalo zaslužijo vsi naši tekmovalci, saj je njihova intenzivnost treninga veliko manjša (strokovno vodeni treningi imajo samo enkrat na teden), kot jo imajo tekmovalci drugih klubov. Prav posebej je bil pohvaljen Rok Henigman, ki se je, kljub minimalnemu številu ur strokovno vedenega treninga, odločil za tekmovanje in svoj nastop lepo izpeljal. Dobro so se odrezali tudi drugi naši tekmovalci Svan Mali, Urban Merhar in Sandi Gornik. Čestitamo!

Starši otrok, vključenih v Karate šolo Ribnica, se trudimo, da bi ustanovili klub. V ta namen smo se sestali 15.12.2000. Prisotni na sestanku smo se odločili poslati vsem staršem otrok informativno pristopno izjavo. (Podpisalo jo je približno 10 staršev.) V izjavi je g. M. Nosan zapisal: "Želimo si razširitev ponudbe dejavnosti, večje število ur treninga, manjši mesečni denarni prispevek staršev za trenerja, ki pomeni večje število vključenih otrok itd." Rešitev vidimo v prehodu karate šole v karate klub. Soglašali smo tudi, da je vadba pod vodstvom gospoda Toneta Ančnika na visoki kakovostni ravni in v vsakem pogledu zelo korektna. Za zdaj vidimo umestnost ohraniti status karate šole in povezavo le-te s Športno zvezo Ribnica, s katero se dogovarjamo o njihovi pomoči za sofinanciranje trenerja. Tako bi bil za naslednje treninge prispevek staršev manjši.

Nena Weithauser-Plesničar

PLAN POHODOV PD RIBNICA

MAREC

sobota, 10. 3. 2001
Krim, Pekel, Bistra
sobota, 24. 3. 2001
Dobroč

APRIL

sobota, 21. 4. 2001
Rogatec
četrtek, 27. 4. 2001
Jelenov Žleb

OPOMBE:

Odbor za pohode PD Ribnica si pridržuje pravico do spremembe datuma odhoda ali odpovedi izleta v primeru nezadostnega števila udeležencev ali ostalih objektivnih razlogov!

Vodnik PZS oz. vodja pohoda ima pravico pred pohodom ali med njim zavrniti udeleženca, ki ni ustrezno pripravljen, nima primerne opreme, ali je nediscipliniran.

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (datum in ura odhoda, zborna mesto, prevoz...).

VSAK POHODNIK SE UDELEŽI POHODA NA LASTNO ODGOVORNOST, VENDAR JE DOLŽAN SPOŠTOVATI NAVODILA VODJE POHODA!

Zdenka Mihelič

RIBNICA IN RIBNIŠKA DOLINA NA PRELOMU 19. v 20. STOLETJE V DOKUMENTIH ZGODOVINSKEGA ARHIVA LJUBLJANA

NEKDAJ BIL JE TAKŠEN RIBNIŠKI VSAKDAN...

V. del

ŽUPANSTVO RIBNICA - RAZGLAS
22. 10. 1902

Kakor je bilo do sedaj predpisano pri kužnih boleznih se mora znanprej naznaniti tudi smrt vsakega jetičnega bolnika, kakor menjavo stanovanja jetičnega. Vse od bolnika rabljene reči, kakor stanovanje samo morajo se dobro razkužiti, kar je skrb županstva.

Nujno je potrebno, da se sploh odpravi žopna navada pljuvati na tla in je skrbeti zato, da so v javnih lokalih pripravljene primerni pljuvalniki v porabo občinstva ter na primernih mestih napraviti napise, da je pljuvanje na tla prepovedano.

Visoko c. kr. je tudi odredilo, da se ima pljuvanje po vseh javnih prostorih, kakor cerkvah, šolah, železnicah, gostilnah, uradih, trgovinah itd. prenehati. Vsaki pameten in olikan človek se bo torej pljuvanja po tleh ne samo na javnih krajih ampak sploh povsod ogibal, ker je dokazano, da je to splošna korist.

ŽUPANSTVU V RIBNICI - OKRAJNO GLAVARSTVO V
KOČEVJU
17. 2. 1902

Da se določi po zakonu z dne 11. avgusta 1890 l. število v občini potrebnih bikov plemenjakov, naj se v priloženi tiskovini izkaže natančno število plemenskih krav in telic ter za plemenitev pripravnih bikov po imenu in stanovišču posestnikov istih.

Obenem naj se izpolnijo zglasilne pole bikov plemenjakov, ki se hočejo leta 1902 spuščati za plemenitev tujih krav in telic.

Zglasitev bikov plemenjakov mora se v občini javno izklicati, zglasilna pola pa naj se najkasneje do konca marca 1902 sem predloži.

Op. B. Kozina: Ko sem podrobneje pregledal rezultate, ki so jih posredovale vasi takratne

občine Ribnica, je bil rezultat naslednji:

- Gorenja vas: 50 krav, 20 telic, 2 bika
- Breg: 45 krav, 23 telic, 1 bik
- Dolenji Lazi: 67 krav, 8 telic
- Ribnica: 126 krav, 41 telic, 1 bik
- Hrovača: 49 krav, 7 telic
- Goriča vas: 90 krav, 16 telic, 1 bik
- Otavice: 40 krav, 7 telic
- Lipovec: 33 krav, 5 telic

OBČINSKI URAD V RIBNICI - ZAPISNIK
12. 6. 1880

Pričujoči podpisani (op. B. Kozina) Juri Novak, poljski čuvaj predloži sledeče tožbe:

1. Marija Petek iz Ribnice je na Barbkinim za prešiče nabirala.
2. Jakob Novak iz Ribnice je na Pildarjevi detelji za prešiče nabiral.
3. Marija Perhaj iz Ribnice je po Pakiževem za prešiče nabirala.
4. Maria Arko iz Ribnice je po Jurjevim fermetinu nabirala.
5. Franc Oražem je pustil verh odpert na novih njivah.
6. Ivan Čelesnik je hodil čez Ulčarjev vert.
7. Ivana Knoll je po ptujim plela.
8. Franc Škerjanec mi je pretil, da me bo ustrelil, ker sem ga k dobrim opominjal.
9. Anton Pajnič iz Bukovce je po Zotterjevem zemljišču vozil.
10. Karl Burger je korenje pulil.
11. Neža Škerbec je po prepovedanim potu hodila.
12. Anton Oražem je protje sekal.
13. Dekla Andreja Peterlina iz Ribnic je vernilo oberto pustila.
14. M. Zadnik je krompir na tujem kopala.
15. Andrej Prelesnik iz Goriče vasi je dve krave na talih pasel.
16. Juri Lovšin je po polju škodo delal, ko je prepelice lovil.

ŽUPANSTVO RIBNICA - RAZGLAS
19. 8. 1902

Ker se je v Aleksandriji v Egiptu pokazala kolera in bi se od tam lahko zanesla v naše kraje, treba je torej posebno paziti na tujce iz onih krajev, dalje, da se skrbi za zdravo pitno vodo, ter, da se od hiš odstrani vsaka nesnaga, zlasti katera onesnažuje pitno vodo.

Tudi ogledovalci imajo strogo paziti in vsak sumljiv slučaj takoj naznaniti.

* Tekst ni pravopisno in jezikovno popravljen (original).

Narod, ki nima svoje zgodovine, ali pa svojo zgodovino zanemarija, je obsojen na propad. Nekaj podobnega bi lahko rekli tudi za našo lokalno zgodovino. Ribnica s svojo okolico je ena izmed redkih slovenskih pokrajin, ki ima

Mag. BRANE KOZINA *ohranjeno bogato dediščino v pisnih*

dokumentih, ki so ohranjeni v slovenskih arhivih. Lahko smo srečni, ponosni in hvaležni našim prednikom za to bogastvo.

Dokumenti, ki so in bodo predstavljeni, imajo dva namena. V zgodovini Ribniške doline bomo obrnili list knjige za stoletje nazaj. Starejšim bralcem kot nostalgichen spomin na svojo mladost in življenje ob prelomu stoletja, mlajšim pa izziv po "brskanju" v arhivu in iskanju "nečesa novega".

Z izborom dokumentov ali njihovih delov skušam predstaviti življenje v Ribnici v obdobju 1875 do 1941, osvetliti tedanje življenje, delo, navade..., s tem pa posredno pritegniti "radovedneže", da skupaj prispevamo nekaj k monografiji Ribnice in Ribniške doline, kar naj bi bil cilj našega dela. Izziv velja.

mag. BRANE KOZINA

Ribnica (Dolenjsko)

